

ပရိဝါ

အတွက်

ပါဠိသိက္ခာ

သာမဏေကျော်

“ ဓာသင်သားတဝက တပည့်တော် ဤပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များကို လေ့လာခွင့် ရစေပါလျှင် ပါဠိတော်များကို တပည့်တော်၏ နားလည်မှုသည် ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ နိုင်သလို ဘွဲ့ဒီဂရီများကိုလည်း ပိုမိုစောစီးလွယ်ကူစွာ ရစေနိုင်ပါလိမ့်မည်ဟု ရိုးသားစွာ ယုံကြည်မိပါသည် ”

လှမြင့်ကျော်
(အရှင်ဝဏ္ဏိတာလင်္ကာရာဘိဝံသ)

သာမဏေကျော်စာပေ
သာမဏေကျော် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
(လှော်ကားဥယျာဉ်အနီး)
မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
စုန်း - ၀၉၇၃၂၄၉၉၅၇၊ ၀၉၇၃၀၈၂၃၆၉။

ပရိဝါ

အတွက်

ပါဠိသိက္ခာ

သာမဏေကျော်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

အကြိမ် / အုပ်ရေ ● ပထမအကြိမ် (၁၀၀၀ အုပ်)
 တန်ဖိုး ● ၆၀၀ ကျပ်
 ထုတ်ဝေသူ ● ဦးလှဝင်း (၁၃၈၂)
 သာမဏေကျော်စာပေ

အတွင်းဖလင် ● ကိုဦးနှင့် ညီများ
 (၀၉-၅၀၇၀၆၆၃)

ဖြန့်ချိရေး

သာမဏေကျော်စာပေ

သာမဏေကျော် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
 (လှော်ကားဥယျာဉ်အနီး)

မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၂၄၉၉၅၇၊ ၀၉ ၇၃၀၈၂၃၆၉

သာမဏေကျော်

၂၉၄-၃၈၂၂

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ / သာမဏေကျော်၊ ရန်ကုန်။

သာမဏေကျော်စာပေ၊ ၂၀၁၃။

၇၀ - စာ၊ ၁၃ X ၂၀ စင်တီ။

(၁) ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

နံပါတ်

ကတ္တားနှင့်ကြိယာ (တိဝိဘတ်)	၁
အန္တိဝိဘတ်	၃
သိဝိဘတ်	၄
မိဝိဘတ်	၄
မဝိဘတ်	၅
တုလျှတ်-လိင်္ဂတ်	၅
ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (ပစ္စုပ္ပန်)	၆
ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (အတိတ်ဝါကျများ)	၈
ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (အနာဂတ် ဝါကျများ)	၁၀
(ဖြင့်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်	၁၁
(နှင့်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်	၁၃
(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်	၁၅
(အား) ဟု ပေးရသော စတုတ္ထိဝိဘတ်	၁၆
(ငါ) ဟု ပေးရသော စတုတ္ထိဝိဘတ်	၁၈
(မှ) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမိဝိဘတ်	၂၀
(အောက်) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမိဝိဘတ်	၂၁
(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမိဝိဘတ်	၂၁
(မှ) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၂၂
(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း	၂၃
(အားဖြင့်) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း	၂၅
(၌) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း	၂၅
(၏) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်	၂၅
(သည်) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ် (ကံဟောဝါကျ)	၂၇
(ကို) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်	၂၈

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

နံပါတ်

(တွင်) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်	၃၀
(၌) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်	၃၁
(၌) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်	၃၂
(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်	၃၃
(သည်၊ သော်) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်	၃၄
(ကို၊ အပ်သော်) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်	၃၅
အရတူ နာမဝိသေသန (ပဌမာ ဧကဝုဇ်)	၃၇
အရတူ နာမဝိသေသန (ပထမာ ဗဟုဝုဇ်)	၃၈
အရတူ နာမဝိသေသန (ဒုတိယာဝိဘတ် ဧကဝုဇ်)	၄၀
အရတူ နာမဝိသေသန (ဒုတိယာ ဗဟုဝုဇ်)	၄၁
အာချာတ်ပစ္စမိဝိဘတ်ဝါကျများ	၄၃
အာချာတ် သတ္တမိဝိဘတ်ဝါကျများ	၄၄
အာချာတ်ကြိယာကံဟော ဝါကျများ	၄၅
ကတ္တားဟော (တ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၄၇
ကံဟော (တ)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၄၈
(တွာ၊ တွာန) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၄၉
(တုံ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၀
(တဗ္ဗ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၂
(အန္တ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၃
(မာန)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၅
(န) ပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၆
အမေးဝါကျများ	၅၆
(ကတိ) သဒ္ဒါပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၈
(သစေ) ပါတဲ့ ဝါကျများ	၅၉

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

နံပါတ်

(စေ) ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၀

(ယ၊ တ) ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၁

(ဝါ) သဒ္ဒါပါတွဲ ဝါကျများ

၆၂

(စေ၊ စ) ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၄

(ပိ၊ အပိ) ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၆

အပိစ-သို့သော်လည်း

၆၇

အပိစ-စင်စစ်ကား

၆၈

ဝိစ္ဆာပုဒ်ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၈

(မာ) ပါတွဲ ဝါကျများ

၆၉

မာတိကာပြီးပြီ။

အမှာစကား လျှောက်ထားခြင်း

တပည့်တော်သည် အင်္ဂလိပ်စာလုံးဖြင့် ကွန်ပျူတာတွင် သွင်းထားသော ပါဠိ ပိဋကများကို တည်းဖြတ်ပေးရန်နှင့် အင်္ဂလိပ်လို ဟောကြားထားသော ဗုဒ္ဓတရားတော် များစွာကို တည်းဖြတ်ပေးရန် အမေရိကနိုင်ငံသို့ အကြိမ် ပေါင်းများစွာ သွားရောက်ခဲ့ရ ပါသည်။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓတရားတော်များနှင့် ပါဠိသဒ္ဒါ သင်ပေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခုလည်း အမေရိကန်ကျောင်းသားများအတွက် ပါဠိသဒ္ဒါ ရေးသွားရန် အမေရိကန်သို့ သွားရောက်ရပါဦးမည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် တပည့်တော်အတွက် ခက်ခဲသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ပညာရှင်အလုပ် တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် အမှားအယွင်း အတိမ်းအစောင်း မရှိရန် သတိကြီးစွာ ထားရပါသည်။ တပည့်တော် ဖော်ပြမည့် သဒ္ဒါစည်းကမ်းများသည် ရိုးစင်း လွယ်ကူရန် လိုအပ်သလို တိကျခိုင်မာရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဤရည်ရွယ် ချက်များ ပြည့်မီစေရန်အတွက် ရိုးရာပါဠိသဒ္ဒါစာအုပ်များအပြင် သာမဏေ ကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များကို အထူးတလည် လေ့လာအားကိုးခဲ့ရပါသည်။

သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များသည် အကြမ်းအားဖြင့်ဆိုပါက ပါဠိတော်လာ ဝါကျပုံစံများကို စီစဉ်ရေးချထားသော သာမညစာအုပ်များဟု ထင်မြင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့သော် အမှန်တကယ် သေချာစွာ ဖတ်ကြည့်လျှင် သဒ္ဒါစည်းကမ်းများဖြင့် ပါဠိတော် ဝါကျများကို စီစဉ်ထားသော သဒ္ဒါကျမ်း တစ်စောင်အဖြစ် သဘောပေါက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ရိုးရာသဒ္ဒါကျမ်းများတွင် မတွေ့ရသော ထူးခြားသော ပါဠိဝါကျတည်ဆောက်ပုံ ဥပဒေသ (နိယာမ)များ ကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းများဖြင့် ဖော်ပြထားသော စိတ်ဝင်စားဖွယ်နိယာမ စာအုပ်ကောင်းများအနေဖြင့်လည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားဘာသာစကား တစ်ခုကို နားလည်ရန်အတွက် မည်သူမဆို သဒ္ဒါစာအုပ်များ၊ အဘိဓာန်များကို အားကိုးမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသဒ္ဒါနှင့် အဘိဓာန်များကို အလွတ်ကျက်သူများမှာ တပည့်တော်တို့ လာရန်

နိဒါန်း

တော်များသာ ကမ္ဘာတွင် ရှိပါလိမ့်မည်။ “သဒ္ဓါကိုးခေါက် စာပျိုးပြောက်”ဆိုသော ရဟန်းတော်များ ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားအတိုင်း သဒ္ဓါကျမ်းရှစ်စောင် အလွတ် ကျက်ထားသော်လည်း အချို့သော ရဟန်းတော်များ၏ သဒ္ဓါဉာဏ်မှာ ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းမှု မရှိဘဲ အပေါ်ယံ ပျိုးပျိုးပြောက်ပြောက်လောက်သာ ဖြစ်နေ တတ်သည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ အမှန်တကယ် “သဒ္ဓါ”ဟု သည် ဆင်အစစ်ကို မမြင်ဖူးသူကို အရုပ်ရေးပြရသော သဘောမျိုးပင် ဖြစ်ပါ သည်။ မိခင်ဘာသာစကားတစ်ခုကို မည်သူမဆို သဒ္ဓါမသင် အဘိဓာန် မကျက်ဘဲ တတ်မြောက်ခဲ့သည်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည် မှာ ဆင်အကောင်အစစ်ကို အမှန်တကယ် မြင်ရသူသကဲ့သို့ ဘာသာစကား ပြောဆို သုံးနှုန်းသူကြား ဖွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သဖြင့် သဒ္ဓါ အဘိဓာန် မပါဘဲ တတ်မြောက်ခဲ့ကြ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များသည် ပါဠိတော်လာ ပင်းရင်းဝါကျများကို သဒ္ဓါစည်းကမ်းအလိုက် စီစဉ်တင်ပြထားသောကြောင့် ဆင် အစစ်ကို မြင်ရတ်သကဲ့သို့ သဒ္ဓါကျမ်းကို အရကျက်ရန် မလိုဘဲ ပါဠိတော်များကို မိခင်ဘာသာစကားကဲ့သို့ အမှန်တကယ် နားလည်တတ်ကျွမ်းစေနိုင်ပါသည်။

အမှန်တကယ်ဆိုရသော် ဤစာအုပ်များသည် သဒ္ဓါစာအုပ်များတွင် မတွေ့ နိုင်သော သဒ္ဓါစည်းမျဉ်းဥပဒေများကိုပင် ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ဥပမာပုံစံတချို့ကို တင်ပြရသော် ...

- ၁။ ပါဠိသဒ္ဓါများသည် လက္ခဏ လက္ခ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံများကို ဖော်ပြထားသော်လည်း သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာတို့တွင် မူရင်းပါဠိတော်များမှ ဗဟုဝစ်လက္ခဏ ကံဟောဝါကျများကိုပါ စိတ်ဝင်စားစရာ တွေ့နိုင်ပါသည်။ (မဟာဝါပါဠိသိက္ခာ၊ ၄၇-၄၈)
- ၂။ ပါဠိသဒ္ဓါများတွင် “န၊ ကိ”များဖြင့် မေးခွန်းပုစ္ဆာဖြစ်နေပုံကို ပြထား သော်လည်း သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာတို့၌ ပါဠိတော်မူရင်း ဝါကျများတွင် “န၊ ကိ”မပါဘဲ ဝါကျအစတွင် ကြိယာ (သို့မဟုတ်) “အဝိ”ထားရုံမျှဖြင့် ပုစ္ဆာဖြစ်နေပုံများကို လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ (မဟာဝါပါဠိသိက္ခာ၊ ၈၁။ ဂူဠဝါ ပါဠိသိက္ခာ၊ ၈၈)
- ၃။ “မာ”ဟူသော တားမြစ်ပုဒ်နှင့်တွဲရာ၌ ဝိဘတ်သုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုး သုံးနိုင် ကြောင်း ပါဠိသဒ္ဓါက ဆိုထားသော်လည်း မူရင်းပါဠိ ဝါကျပုံစံများမှာမူ အခြားဝိဘတ်များနှင့် “မာ”တို့ တွဲဖက်ထား သည်များကိုလည်း တွေ့နိုင်သည်။ မဟာဝါပါဠိသိက္ခာ၌ “မာ အဘိပ္ပသာရေယျာသိ”ဟု ဆဋ္ဌိဝိဘတ်နှင့် တွဲဖက် ပြထားပါသည်။

နိဒါန်း

၁၁

- ၄။ ပါဠိသဒ္ဒါများအဆိုအရ “အန္တ”ပစ္စည်းသည် ကတ္တားဟောဖြစ်သော်လည်း အမှန်တကယ် ပါဠိတော်ဝါကျများတွင် “မာန”ပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲလာသည်ဟု ဆိုသော ကံဟော “အန္တ”ပစ္စည်းများကိုလည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ (ပါရာဇိကဏ်ပါဠိသိက္ခာ၊ ၅၃)
- ၆။ “စေ” နှင့် “သစေ”တို့သည် အဓိပ္ပာယ်တူဟု ဆိုသော်လည်း ထူးခြားချက် ဖြစ်နေသည်မှာ “သစေ”သည် ဝါကျအစတွင်သာ ရှိတတ်၍ “စေ”သည် တစ်ပုဒ်နောက်သာ ရှိတတ်ကြောင်း ပါဠိတော်ပုံစံများတွင် အထင်အရှား တွေ့နိုင်ပါသည်။ (မဟာဝါ ပါဠိသိက္ခာ၊ ၉၇၊ ၉၉)
- ၆။ ပါဠိသဒ္ဒါများက “အညတြ”နှင့် ယှဉ်တွဲသော နာမ်ဝိဘတ်မှာ ဒုတိယာ၊ တတိယာနှင့် ပဉ္စမီဟု ဆိုသော်လည်း ပါဠိပုံစံများတွင် ဆဋ္ဌိကိုလည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ (မဟာဝါပါဠိသိက္ခာ၊ ၉၃)
- ၇။ ပုရေ၊ ပုရာ ပုဒ်များနှင့် ယှဉ်တွဲရာတွင် အနာဂတ်ကာလဟော ဝတ္ထုမာန် ဝိဘတ်ကြိယာများကို ပါဠိတော်ပင်းရင်း ဝါကျများစွာတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ (ပါစိတ်ပါဠိသိက္ခာ ၉၃၊ စူဠဝါပါဠိသိက္ခာ၊ ၇၄)
- ၈။ “ဟုတ္တာ”အပိုထည့်၍ အနက်ပေးရသော ဝါကျများနှင့် ပတ်သက်၍ မူလ ပါဠိတော်ဝါကျစာသားများမှ “ကတ္တားထပ်ရာ၊ စပ်စရာ၊ မပါဟုတ္တာ-ထည့်” ဟု သဒ္ဒါဥပဒေသ (နိယာမ)ကို ထုတ်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ (စူဠဝါပါဠိသိက္ခာ၊ ၁၁၇)
- ၉။ ကံဟော ကိတ်ကြိယာများသည် မကြာခဏ ဆဋ္ဌိကတ္တားနှင့် တွဲတတ်ကြောင်းကိုလည်း မူရင်းပါဠိဝါကျများတွင် အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။ (စူဠဝါ ပါဠိသိက္ခာ၊ ၃၇)

အထက်၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပါဠိတော်လာ မူရင်းဝါကျများကို စုပေါင်း တိုက်ဆိုင်လေ့လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရိုးရာသဒ္ဒါစာအုပ်များက မဖော်ပြနိုင်သော ပုံသေ သဒ္ဒါစည်းကမ်းများကိုပင် ဖော်ထုတ် နားလည်စေနိုင်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုစေ ရှေးပါဠိသဒ္ဒါစာအုပ်များသည် အလွန်စနစ်တကျ စီစဉ်ထားသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။ သို့တိုင်အောင် သဒ္ဒါစာအုပ်အများစုမှာ ဝါကျပုံစံအတုများဖြင့် သုတ်ပြီး ရုပ်ပြီးများကသာ အလွန်အမင်း နေရာယူလျက် ရှိနေကြပါသည်။ ဘာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များသည် ပါဠိတော်လာ မူရင်းဝါကျပုံစံများဖြင့် ဆင်အစစ်ကို ပြသကဲ့သို့ အလွယ်တကူ သဒ္ဒါစည်းကမ်းများကို ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

c

နိဒါန်း

သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များအားလုံးသည် ပါဠိလေ့လာသူများ၏ ပါဠိအသိဉာဏ်ကို အထက်ဖော်ပြပါ နည်းအတိုင်းများစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည့်အပြင် စာသင်သား ရဟန်းတော်များ၏ စာမေးပွဲဘွဲ့၊ ဒီဂရီများအတွက် ဆိုပါလျှင် အောက်ပါအတိုင်း သီးသန့်ခွဲခြား လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

- ၁။ မဟာဝါပါဠိသိက္ခာသည် သာမဏေကျော် ပဌမဆင့် စာသင်သားများအတွက် လည်းကောင်း၊
- ၂။ စူဠဝါနဉ်ဒပရိဝါ ပါဠိသိက္ခာများသည် သာမဏေကျော် ဒုတိယဆင့် စာသင်သားများအတွက်လည်းကောင်း၊
- ၃။ ပါရာဇိကဏ်နှင့်ပါစိတ် ပါဠိသိက္ခာများသည် သာမဏေကျော်၏တတိယဆင့် စာသင်သားများအတွက်လည်းကောင်း၊
- ၄။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိသိက္ခာသည် ဗုဒ္ဓအကြောင်းအရာများကို စိတ်ပါဝင်စားလေ့လာသူများ အတွက်လည်းကောင်း၊
- ၅။ ပါဠိတော်တို့အတွက် ပါဠိသိက္ခာသည် စာမေးပွဲ မဝင်ဘဲ ပါဠိတော်များကို လေ့လာသူ အရှင်မြတ်များအတွက်လည်းကောင်း များစွာအထောက်အကူပြုပါ လိမ့်မည်။
- ၆။ ထို့ပြင် ဓမ္မာစရိယတန်းဝင် အရှင်မြတ်များအတွက် ပါရာဇိကဏ် ပါဠိသိက္ခာသည် အထူးပင် ကျေးဇူးများနိုင်သလို နိကာယ်စာသင်သား အရှင်မြတ်များအတွက်မှာမူ ပါဠိသိက္ခာများအားလုံးသည် အမှန်တကယ် ထူးခြားသော အားကိုး ဖွယ်ရာများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

တပည့်တော်များ ဓမ္မာစရိယ ဒီဂရီရရန် ကြိုးစားခဲ့စဉ်က အဆင့်မြင့်သဒ္ဒါဥပဒေသများကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် နိယာမ်များကို ကြိုးစားကျက်မှတ်ခဲ့ရပါသည်။ နမူနာဝါကျပုံစံများဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း မရှိသောကြောင့် နိယာမ်အများစုကို အလွတ်ရသော်လည်း နားမလည်နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ရပါသည်။ နိယာမ်များကို နားမလည်လျှင် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ စာအသွားအလာများကို အပြည့်အဝ သဘောပေါက်နားလည်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ သာမဏေကျော်၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်များသည် ပါဠိတော်မူရင်း ပါဠိဝါကျပုံစံဖြင့် ခက်ခဲသော သဒ္ဒါဥပဒေသနိယာမ်များကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာ သဘောပေါက်စေနိုင်ပါသည်။ စာသင်သားဘဝက တပည့်တော် ဤစာအုပ်များကို လေ့လာခွင့်ရခဲ့ပါလျှင် ပါဠိတော်များကို တပည့်တော်၏ နားလည်မှုသည် ပိုမိုနက်ရှိုင်းခဲ့နိုင်သလို

နိဒါန်း

၈

ဘွဲ့ဒီဂရီများကိုလည်း ပိုမိုစောစီးလွယ်ကူစွာ ရခဲ့နိုင်ပါလိမ့်မည်ဟု မျိုးသားစွာ ယုံကြည်မိပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် အခြေခံပါဠိစာသင်သားများမှ မွှော့စရိယရဟန်းတော်များအထိ ဤစာအုပ်များကို လေ့လာဖတ်ရှုကြပါလျှင် မိမိရည်ရွယ်သော ပန်းတိုင်သို့ စောစီးလွယ်ကူစွာ ရောက်နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း တိုက်တွန်းလျှောက်ထားလိုပါသည်။

လှမြင့်ကျော်

(အရှင်ဝဏ္ဏိတာလင်္ကာရာဘိဝံသ)

ကတ္တားနှင့်ကြိယာ (တိဝိဘတ်)

- ၁။ ကတ္တားဟောမှာ၊ ကတ္တားဟာ၊ ဘာဝိဘတ်ပါနည်း။
၂။ ကတ္တားဟောမှာ၊ ကတ္တားဟာ၊ ပဋ္ဌမာဝိဘတ်တည်း။
၃။ ကတ္တား-ကြိယာ၊ ဝုဏ်တူပါ၊ ရပါ တူသတည်း။
၄။ နည်းကတ္တားမှာ၊ (သည်) ပေးပါ၊ များမှာ (တို့သည်) ပေး။
၅။ အနည်းကြိယာ၊ (၏) ပေးပါ၊ များမှာ (ကုန်၏) ပေး။
၆။ ပြုလုပ်တတ်တာ၊ ကတ္တားပါ၊ ကြိယာ ပြုခြင်းပါ။
၇။ ကြိယာ-ကတ္တား၊ ကံစသား၊ ခွဲခြား ရေးဦးစွာ။
၈။ ခွဲပြီးပါမှ၊ နက်ပေးက၊ ပေးရ လွယ်ကူပါ။
၉။ (တွဲ) နဲ့ ယှဉ်က၊ (သိ) ကို ချ၊ (ထ) က (တုမေ) ယှဉ်။
၁၀။ (အဟံ) ယှဉ်က၊ (မိ) ကို ချ၊ (မ) က (မယံ) ယှဉ်။
၁၁။ ကျန်နည်း ကတ္တား၊ (တိ) ကို ထား၊ အများ (အန္တိ) ပင်။
၁၂။ ငါ-သင်-ကျန်တာ၊ ကတ္တားမှာ၊ ခွဲပါ သုံးမျိုးပင်။
၁၃။ အဆုံး (၂) ဖြာ၊ ငါ့တွက်တာ၊ လယ်ဟာ သင့်တွက်ပင်။
၁၄။ အစ (၂) ဖြာ၊ ကျန်တွက်တာ၊ ခွဲကာ သိဖို့ပင်။
၁၅။ ကတ္တား-ဝိဘတ်၊ တွဲပုံမှတ်၊ ကြပ်ကြပ် သတိယှဉ်။
၁၆။ ဝတ်-ပဉ်-သတ်-ပ၊ ဟိ-အဇ္ဇ၊ ဘဝ-ကာလပင်။
၁၇။ ဝိဘတ်အမည်၊ ဤ (၈) လီ၊ ရှိသည် မှတ်ဖို့ပင်။
၁၈။ တစ်မျိုးမျိုးမှာ၊ ဝိဘတ်ဟာ၊ (၁၂) ဖြာ ရှိသည်ပင်။
၁၉။ ရှေ့ (၆) လုံးက၊ ပရဿ၊ ပဒ အမည်တွင်။
၂၀။ နောက် (၆) လုံးက၊ အတ္တဇောပ၊ ပဒ အမည်တွင်။
၂၁။ ပရဿပဒ၊ အနက်က၊ မှတ်ကြ (တတ်)ဟုပင်။
၂၂။ အတ္တဇောပဒ၊ အနက်က၊ မှတ်ကြ (သုံး) နက်တွင်။
၂၃။ (တတ်-အပ်-ခြင်း)ဟု၊ ဤသုံးခု၊ မှတ်ရှုကြဖို့ပင်။
၁။ စိတ္တံ ပသီဒတိ။ (န ပသီဒတိ။) (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၈)
၂။ သကစိတ္တံ ပသီဒတိ။ (၂၃၁)
၃။ ပရစိတ္တံ ပသီဒတိ။ (။)
၄။ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၂၃၇)

၂

သာမဏေကျော်

- ၅။ ဟောတိ သမာဒပေတာ။ (၂၃၈)
- ၆။ သဒ္ဓေါ ဟောတိ။ (။)
- ၇။ ဟိရိမာ ဟောတိ။ (။)
- ၈။ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ။ (။)
- ၉။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ။ (။)
- ၁၀။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဟောတိ။ (။)
- ၁၁။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ။ (။)
- ၁၂။ ပညဝါ ဟောတိ။ (။)
- ၁၃။ ဦနပဉ္စဝသော ဟောတိ။ (၂၃၄)
- ၁၄။ ယော အနန္တံသေတိ။ (၂၂၂)
- ၁၅။ သော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၁၆။ နတ္ထိ ဒေါသော။ (။)
- ၁၇။ အဿဒ္ဓေါ (အဟိရိကော၊ အနောတ္တပ္ပိ၊ အပ္ပဿုတော၊ ကုသီတော၊ မုဋ္ဌဿတိ၊ ဒုပ္ပညော) ဟောတိ။ ၂၄၃)
- ၁၈။ ဝိနယဓရော သောဘတိ။ (၂၄၂)
- ၁၉။ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ (၂၄၉)
- ၂၀။ မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပဿီဒတိ။ (၂၄၉)
- ၂၂။ ယော ဒေသေတိ။ (၂၆၁)
- ၂၃။ ယော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ (။)
- ၂၄။ အစ္စယော နတ္ထိ။ (။)
- ၂၅။ သိက္ခာ နတ္ထိ။ (၂၆၂)
- ၂၆။ မာတာ (ပုတ္တော၊ ဝိတာ၊ ဘာတာ၊ ဘဂိနီ၊ သဟာယော) ဝိဝေတိ။ (အနုဝေတိ)။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၇၆)
- ၂၇။ ပဋိညာ န ရဟတိ။ (၂၇၉)
- ၂၈။ ဒေါသန္တရော စောဒေတိ။ (၂၈၀)
- ၂၉။ မေတ္တာစိတ္တော စောဒေတိ။ (။)
- ၃၀။ စောဒကော စျာပေတိ။ (၂၈၄)
- ၃၁။ သီမဋ္ဌော (နိသီမဋ္ဌော) အနုမောဒတိ။ (၃၀၇)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၃

အန္တိဝိဘတ်

- ၁။ အပ္ပသန္တာ ပသီဒန္တိ။ (န ပသီဒန္တိ။) (၂၃၅)
- ၂။ ဒေဝတာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ။ (၂၃၁)
- ၃။ ဣမေ ပန္နရသ မော ဇာယန္တိ။ (၃၀၃)
- ၄။ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော။ (၃၂၉)
- ၅။ ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။ (၃၈၀)
- ၆။ ကေ သိက္ခန္တိ။ (၁)
- ၇။ သေက္ခာ စ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏာ စ သိက္ခန္တိ။ (၂)
- ၈။ ကေ ဓာရေန္တိ။ (၁)
- ၉။ တေ ဓာရေန္တိ။ (၂)
- ၁၀။ ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ။ (၂၄၉)
- ၁၁။ မနုဿာ ပဝေဒေန္တိ။ (၂၆၂)
- ၁၂။ ဝိညု ဂရဟန္တိ။ (။)
- ၁၃။ ဘိက္ခု ဝိဝေဒန္တိ။ (၂၀၂)
- ၁၄။ ဝိညတ္တိယော ပဋိပ္ပဿန္တိ။ (၂၂၅)
- ၁၅။ ပဏ္ဍတ္တိယော နိရုဇ္ဈန္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၂၅)
- ၁၆။ ကထိနတ္ထာရာ ရဟန္တိ။ (န ရဟန္တိ။) (၃၀၇)
- ၁၇။ တာ အာပတ္တိယော ဘဇန္တိ။ (၁၇၁)
- ၁၈။ တာ အာပတ္တိယော သမ္ပန္တိ။ (၁၈၁)
- ၁၉။ ဘေဒကာနုဝတ္တကာ ဘိက္ခု န ပဋိနိဿန္တိ။ (။)
- ၂၀။ တာ အာပတ္တိယော သမုဠန္တိ။ (၁၈၀)
- ၂၁။ သတ္တ သမထာ ဒသ သမထာ ဟောန္တိ။ (၁၈၅)
- ၂၂။ ဘိက္ခု အနုဝေဒန္တိ။ (၂၀၃)
- ၂၃။ အဓိကရဏာ ဇာယန္တိ။ (။)
- ၂၄။ ပုဂ္ဂလာ အာပဇ္ဇန္တိ။ (၂၆၅)
- ၂၅။ ကာ ဓာရေန္တိ။ (၉၇)
- ၂၆။ တာ ဓာရေန္တိ။ (။)
- ၂၇။ ကာ သိက္ခန္တိ။ (။)

၄

သာမဏေကျော်

- ၂၈။ သေက္ခာ စ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏိကာ စ သိက္ခန္တိ။ (။)
- ၂၉။ ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။ (၃၈၃)
- ၃၀။ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။ (၃၇၃)
- ၃၁။ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ။ (၆၄)
- ၃၂။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ မဟာဝီရာ။ (၁၅၇)

* * * * *

သိဝိဘတ်

- ၁။ တွံ ဌပေသိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၈)
- ၁။ တွံ ကရောသိ။ (၂၉၉)
- ၃။ တွံ ပရိသင်္ကံသိ။ (။)
- ၄။ (တွံ) ပရိပုစ္ဆသိ။ (၂၅၅)
- ၅။ (တွံ) စောဒေသိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၁)
- ၆။ (တွံ) အသိ။ (၂၅၄)

* * * * *

မိဝိဘတ်

- ၁။ လဒ္ဓပက္ခောမိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၀)
- ၂။ ဗဟုဿုတောမိ။ (။)
- ၃။ ထေရုတရောမိ။ (။)
- ၄။ (အဟံ) ဌပေမိ။ (၂၉၈)
- ၅။ ဇာနာမိ ခေါ အဟံ။ (။)
- ၆။ န ခေါ အဟံ ဌပေမိ။ (၂၉၉)
- ၇။ (အဟံ) ပုစ္ဆာမိ။ (၂၅၇)
- ၈။ (အဟံ) အတ္ထရာမိ။ (၃၀၉)
- ၉။ (အဟံ) စောဒေမိ။ (၂၈၁)
- ၁၀။ (အဟံ) န ဝဒါမိ။ (၃၇၃)
- ၁၁။ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ။ (၂၇၉)

မဝိဘတ်

- ၁။ (မယံ) အနုမောဒါမ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၉)
- ၂။ (မယံ) သုဏောမ။ (၂၅၇)
- ၃။ (မယံ) ပဋိပဇ္ဇေမ။ (၂၅၅)

* * * * *

တုလျှတ်-လိင်္ဂတ်

- ၁။ အနက်တူပါ၊ ပုဒ်တွေဟာ၊ မည်ပါ တုလျှတ်။
- ၂။ လိင်္ဂအနက်သာ၊ ရှိလေပါ၊ ပုဒ်ဟာ လိင်္ဂတ်မှတ်။
- ၃။ ထိုဝါကျမှာ၊ ကြိုယာ၊ မပါရှိဟု မှတ်။
- ၁။ ဂတိ မိဂါနံ ပဝနံ၊ အာကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ။
 ဝိဘဝေါ ဂတိ ဓမ္မာနံ၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၆၃)
- ၂။ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော။ (၃၀၉)
- ၃။ သော ဘိက္ခု အရဟာ။ (၅၆)
- ၄။ ပညတ္တိ ဝိနယော။ (၂)
- ၅။ ဝိဘတ္တိ အဘိဝိနယော။ (၂)
- ၆။ ပညတ္တိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၇။ ဝိဘတ္တိ အဓိပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၈။ အသံဝရော ဝိပတ္တိ။ (။)
- ၉။ သံဝရော သမ္ပတ္တိ။ (။)
- ၁၀။ ကော ဝိနယော။ (။)
- ၁၁။ ကော အဘိဝိနယော။ (။)
- ၁၂။ ကိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၁၃။ ကိ အဓိပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၁၄။ ကာ ဝိပတ္တိ။ (။)
- ၁၅။ ကာ သမ္ပတ္တိ။ (။)
- ၁၆။ ကေ သိက္ခိတသိက္ခာ။ (။)
- ၁၇။ အရဟန္တာ သိက္ခိတသိက္ခာ။ (။)

- ၁၈။ ကော အာဒိ။ (၂၅၀)
 ၁၉။ သာမဂ္ဂိ အာဒိ။ (။)
 ၂၀။ ကိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ။ (၁၈၃)
 ၂၁။ လောဘော (ဒေါသော၊ မောဟော၊ အလောဘော၊ အဒေါသော၊
 အမောဟော) ပုဗ္ဗင်္ဂမော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၈၃)
 ၂၂။ ကော နာမ သော ဓမ္မော။ (၃၇၈)
 ၂၃။ ဝိဝါဒိမိကရဏံ ကိနိဒါနံ။ (၂၆၅)
 ၂၄။ ဝိဝါဒိမိကရဏံ ဝိဝါဒနိဒါနံ။ (။)
 ၂၅။ သမ္ပုချိဝိနယော ကိနိဒါနော။ (၂၇၃)
 ၂၆။ သမ္ပုချိဝိနယော နိဒါနနိဒါနော။ (။)
 ၂၇။ ကတမာ သတ္တ အာပတ္တိယော။ (၁၆၄)
 ၂၈။ ဣမာ သတ္တ အာပတ္တိယော။ (။)
 ၂၉။ ကတမေ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ။ (။)
 ၃၀။ ဣမေ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ။ (။)
 ၃၁။ တေဒတ္တာ ကထာ။ (၂၈၉)
 ၃၂။ တေဒတ္တာ မန္တနာ။ (။)
 ၃၃။ တေဒတ္တာ ဥပနိသာ။ (။)
 ၃၄။ တေဒတ္တံ သောတာဝနာနံ။ (။)
 ၃၅။ အနိစ္စ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခာနတ္တာ စ သင်္ခတာ။ (၁၅၇)
 ၃၆။ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ အနတ္တာ။ (။)

* * * * *

ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (ပစ္စုပ္ပန်)

- ၁။ ပြုလုပ်တတ်တာ, ကတ္တားပါ, ကြိယာ ပြုခြင်းပါ။
 ၂။ အပြုခံရ, ကံမည်စွ, ခွဲရ ဤ (၃)ဖြာ။
 ၃။ ကတ္တားဟောမှာ, ကံပုဒ်ဟာ, ဒုတိယာ ဝိဘတ်ပါ။
 ၄။ အနည်းကံမှာ, (ကို) ပေးပါ, များမှာ (တို့.ကို) ပေး။
 ၅။ အနည်းကံမှာ, (သို့) ပေးပါ, များမှာ (တို့.သို့) ပေး။

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၇

- ၁။ ကေဇ္ဇော အာယာတံ ဗန္ဓတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၂၉၃)
- ၂။ ကုဒ္ဒေါ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ။ (။)
- ၃။ ကုဒ္ဒေါ ဓမ္မံ အဓမ္မောတိ ဒီပေတိ။ (။)
- ၄။ ကေဇ္ဇော ဓမ္မံ အဓမ္မောတိ ဒီပေတိ။ (။)
- ၅။ ကေဇ္ဇော အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ။ (။)
- ၆။ (အယံ) အနတ္ထံ မေ စရတိ။ (၂၉၃)
- ၇။ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပဿဝတိ။ (။)
- ၈။ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော (ခတံ၊ ဥပဟတံ) အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ (။)
- ၉။ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။ (၂၉၄)
- ၁၀။ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။ (၂၉၆)
- ၁၁။ တွံ ပဝါရဏံ ဌပေသိ။ (၂၉၈)
- ၁၂။ ဇာနဓိံ ခေါ အဟံ အာဂုသော သီလဝိပတ္တိံ၊ ဇာနဓိံ အာဇာရဝိပတ္တိံ၊ ဇာနဓိံ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိံ။ (။)
- ၁၃။ ကိဉ္စ တွံ ကရောသိ။ (၂၉၉)
- ၁၄။ ကိဉ္စာယံ ဘိက္ခု ကရေတိ။ (။)
- ၁၅။ န ခေါ အဟံ အာဂုသော ပဝါရဏံ ဌပေမိ။ (။)
- ၁၆။ အနုမောဒန္တော ဝါစံ ဘိန္ဒတိ။ (၃၀၇)
- ၁၇။ ဝါစံ ဘိန္ဒန္တော ပရံ ဝိညာပေတိ။ (။)
- ၁၈။ (အဟံ) ဣမာယ သံဃာဋီယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ။(ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၃၀၉)
- ၁၉။ (အဟံ) ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ။ (။)
- ၂၀။ (အဟံ) ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ။ (။)
- ၂၁။ န သံဃော (ဂဏော) ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ၊ ကထိနံ အတ္ထရတိ။ (၃၁၀)
- ၂၂။ ပုဂ္ဂလော ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ၊ ကထိနံ အတ္ထရတိ။ (။)
- ၂၃။ အာပတ္တိံ အာပန္နော ကမ္မကတော နိဿယံ ဒေတိ၊ သာမဏေရံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ (၃၁၇)
- ၂၄။ သံဃော သမဂ္ဂကရဏီယာနိ ကမ္မာနိ ကရေတိ။ (၃၁၈)
- ၂၅။ (ယော ဘိက္ခု) ဆန္ဒာဂတိံ (ဒေါသာဂတိံ၊ မောဟာဂတိံ၊ ဘယာဂတိံ)

- ဂစ္ဆတိ။ (၃၄၈)
- ၂၆။ (ဘိက္ခု) အာဝေဓိံ ဥပေါသထံ (ပဝါရဏံ၊ သံဃကမ္ပံ၊ ကမ္မာကမ္မာနိ) ကရောန္တိ။ (၃၅၀)
- ၂၇။ ဘိက္ခု ဝိနယံ အဝိနယောတိ ဒီပေတိ။ အဝိနယံ ဝိနယောတိ ဒီပေတိ။ (၃၅၁)
- ၂၈။ ဘိက္ခု ဝိနယံ အဝိနယောတိ ပရိဏာမေတိ။ အဝိနယံ ဝိနယောတိ ပရိဏာမေတိ။ (၃၅၅)
- ၂၉။ ဘိက္ခု အပညတ္တံ န ပညပေတိ။ (။)
- ၃၀။ ဘိက္ခု ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ (။)
- ၃၁။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိ။ (၆၄)
- ၃၂။ ဥပါသိကာ အဋ္ဌ ဝရာနိ ယာစတိ။ (၂၄၄)
- ၃၃။ နိရယံ ဂစ္ဆတိ ဒုဗ္ဗေဓော။ (၂၈၄)
- ၃၄။ တာဒိသော စောဒကော ဈာပေတိ အတ္တာနံ။ (။)
- ၃၅။ တေ ဒေသယန္တိ သဒ္ဓမ္ပံ။ (၁၅၇)

* * * * *

ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (အတိတ်ဝါကျများ)

- ၁။ ဖြစ်ပြီးလေက, အတိတ်, နက်က (ဇိ) (ခဲ့သည်။)
- ၂။ အနည်း ကြိယာ, (ကုန်) မပါ, များမှာ (ကုန်) ပါသည်။
- ၃။ ကြိယာ-ကတ္တား, ဝုစံတူငြား, တူငြား အရသည်။
- ၁။ သုဒိန္နော ပုရာဏဒုတိယိကာယ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁)
- ၂။ ဇနိယော ရညော ဒါရူနိ အဒိန္နံ အာဒိယိ။ (၄)
- ၃။ အာယသ္မာ သေယျသကော အသုစိ မောစေသိ။ (၅)
- ၄။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇိ။ (၈)
- ၅။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ သဉ္ဇရိတ္တံ သမာပဇ္ဇိ။ (။)
- ၆။ အာဠဝကာ ဘိက္ခု ကုဋိယော ကာရာပေသု။ (၉)
- ၇။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော အညတရံ စေတိယရူက္ခံ ဆေဒါပေသိ။ (။)
- ၈။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော အတ္တာနံ အဝစနိယံ အကာသိ။ (၁၀)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၉

- ၉။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု အတိရေကစီဝရံ ဓာရေသုံ။ (၁၄)
- ၁၀။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ပုရာဏစီဝရံ ဓောဝါပေသိ။ (၁၅)
- ၁၁။ အာယသ္မာ ဥပနန္ဓော အညာတကံ သေဋ္ဌိပုတ္တံ စီဝရံ ဝိညာပေသိ။ (၁၆)
- ၁၂။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု အနုဝဿံ သန္တတံ ကာရာပေသုံ။ (၁၇)
- ၁၃။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု အာရညိကင်္ဂ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂ ပံသုကူလိကင်္ဂ သမာဒိယီသု။ (၁၈)
- ၁၄။ အာယသ္မာ ဥပနန္ဓော ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ။ (၂)
- ၁၅။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု အစ္စေကစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေသုံ။ (၂၀)
- ၁၆။ ဝိနယံ တေ ဝါစယီသု။ (၉၇)
- ၁၇။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အဋ္ဌမံ ဝတ္ထံ ပရိပူရေသုံ။ (၉၉)
- ၁၈။ တုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ စောရိ ဝုဠာပေသိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁၀၀)
- ၁၉။ အညတရာ ဘိက္ခုနီ ကော ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆိ။ (၂)
- ၂၀။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော ပတ္တသန္တိစယံ အကံသု။ (၁၀၃)
- ၂၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော သမ္မာဓေ လောမံ သံဟရာပေသုံ။ (၁၀၅)
- ၂၂။ ဒွေ ဘိက္ခုနိယော တလဃာတကံ အကံသု။ (၁၀၆)
- ၂၃။ အညတရာ ဘိက္ခုနီ ဇေတုမဋ္ဌကံ အာဒိယိ။ (၂)
- ၂၄။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော သုတ္တံ ကန္တိသု။ (၁၁၃)
- ၂၅။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခုနိယော ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ အကံသု။ (၂)
- ၂၆။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ပရိယာပုဏ္ဏီသု၊ ဝါစေသုံ။ (၁၁၄-၅)
- ၂၇။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မန္တံ ဥပါလိ အက္ခောသီသု။ (၁၁၅)
- ၂၈။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခုနိယော ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေသုံ။ (၁၂၁)
- ၃၀။ အညတရာ ဘိက္ခုနီ အသံကစ္စိကာ ဂါမံ ပါဝိသိ။ (၁၂၃)

* * * * *

ကတ္တား, ကံနှင့် ကြိယာ (အနာဂတ် ဝါကျများ)

၁။ မဖြစ်သေးက, နာဂတ, နက်က အံ့-လိမ့်မည်။

၂။ အနည်း ကြိယာ, (ကုန်) မပါ, များမှာ (ကုန်) ပါသည်။

၃။ ကြိယာ-ကတ္တား, ဝစ်တူငြား, တူငြား အရသည်။

၁။ (အဟံ) န ဝေရူပံ ကရိယာမိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂)

၂။ ယော ကောစိ ပပတိတွာ မရိယာတိ။ (၆၈)

၃။ န တာဝါဟံ အာဂုသော တေသ္မိ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိယာမိ။ ယာဝ န အညံ ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆိယာမိ။ (၆၉)

၄။ ဥပသမ္ပဒံ ပုစ္ဆိယံ (ဝိဿန္တိယံ) သနိဒါနံ သနိဒ္ဓေသံ။ (၂၀၇)

၅။ အနဘိရတော ဝါ ဗြဟ္မစရိယံ စရိယာတိ။ (၂၃၅)

၆။ အညတရံ ဝါ သံကိလိဋ္ဌံ အာပတ္တိ အာပန္နိယာတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၅)

၇။ သိက္ခံ ဝါ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တိယာတိ။ (။)

၈။ ကာလေန ဝက္ခာမိ, နော အကာလေန။ (၂၈၃)

၉။ ဘူတေန ဝက္ခာမိ, နော အဘူတေန။ (။)

၁၀။ သာဏေန ဝက္ခာမိ, နော ဖရုသေန။ (။)

၁၁။ အတ္ထသံဟိတေန ဝက္ခာမိ, နော အနတ္ထသံဟိတေန။ (။)

၁၂။ မေတ္တာစိတ္တော ဝက္ခာမိ, နော ဒေါသန္တရော။ (။)

၁၃။ (အယံ) အနတ္တံ မေ စရိယာတိ။ (၂၉၃)

၁၄။ (အယံ) ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္တံ စရိယာတိ။ (။)

၁၅။ (အယံ) အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္တံ စရိယာတိ။ (။)

၁၆။ ဣမိနာ ဒုဿေန ကထိနံ အတ္ထရိယာမိ။ (၃၀၈)

၁၇။ ဣမာယ ပရိကထာယ ကထိနဒုဿံ နိဗ္ဗတ္တေယာမိ။ (။)

၁၈။ သစေ မေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမ္ပဒေဝ ဗျာကရိယာတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ (၃၂၇)

၁၉။ နော စေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမ္ပဒေဝ ဗျာကရိယာတိ၊ အဟမဿ သမ္ပဒေဝ ဗျာကရိယာမိ။ (။)

၂၀။ ဣမံ ခေါ အဟံ အတ္တာဒိနံ အာဒိယမာနော န လဘိယာမိ သန္တိဋ္ဌေ သမ္ဘတ္တေ ဘိက္ခု။ (၃၃၂)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၁၁

- ၂၁။ ဥဘောပိ တုဋ္ဌာ ဘဝိဿထ။ (၃၈၇)
- ၂၂။ ဥဘောပိ တုဋ္ဌာ ဘဝိဿာမ။ (၂)
- ၂၃။ ဘုဒ္ဓိဿာမိ။ (၆၄)
- ၂၄။ ခါဒိဿာမိ ဘုဒ္ဓိဿာမိ။ (၆၅)
- ၂၅။ သောဿာမိ။ (၇၀)
- ၂၆။ ဝဿံ ဝသိဿာမိ။ (၁၃၆)
- ၂၇။ သစေ မံ တွံ အယျေ ဒွေ ဝဿာနိ အနုဗန္ဓိဿသိ၊ ဝေါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁၂၀)
- ၂၈။ သစေ မေ တွံ စိဝရံ ဒဿသိ၊ ဝေါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ။ (၂)
- ၂၉။ ပဝက္ခာမိ သမုဋ္ဌာနံ။ ၁၅၇)

* * * * *

(ဖြင့်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်

- ၁။ အနည်းနာမ်မှာ၊ နက်ပေးရာ၊ မပါ (တို့.) စကား။
- ၂။ အများနာမ်မှာ၊ နက်ပေးရာ၊ ထည့်ပါ (တို့.) စကား။
- ၃။ ဖြင့်-ကရဏ၊ နှင့်-သဟ၊ ယောဂ မည်ပါသည်။
- ၄။ ကြောင်းက ဟေတု၊ ကျိုး-ဝိုင်းဟု၊ ခေါ်ပြုကြပါသည်။
- ၅။ သဟနဲ့ယှဉ်၊ စသည်-ယှဉ်၊ မယှဉ် သဟတ္ထ။
- ၁။ ဝိဝါဒိကရဏံ ကတိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ၊ ကတိဟိ သမထေဟိ န သမ္ပတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁၉၇)
- ၂။ ဝိဝါဒိကရဏံ ဒွိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ၊ ပဉ္စဟိ သမထေဟိ န သမ္ပတိ။ (၂)
- ၃။ အနုဝါဒိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ၊ တိဟိ သမထေဟိ န သမ္ပတိ။ (၂)
- ၄။ အာပတ္တာမိကရဏံ တိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ၊ စတူဟိ သမထေဟိ န သမ္ပတိ။ (၁၉၈)
- ၅။ ကိစ္စာမိကရဏံ ဇေကန သမထေန သမ္ပတိ၊ သဟိ သမထေဟိ န သမ္ပတိ။ (၁၉၈)

၁၂

သာမဏေကျော်

- ၆။ သာဝိ သမထာ၊ စတ္တာရောပိ အဓိကရဏာ သမ္ပုခါဝိနယေန သမ္ပန္နိ။
(၂၀၂)
- ၇။ သမ္ပုခါဝိနယော န ကေနစိ သမ္ပတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၀၂)
- ၈။ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ (အနုဝါဒါ၊ အာပတ္တာ၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ) ကိစ္စာဓိကရဏေန
သမ္ပတိ။ (။)
- ၉။ ဒွေ ပဋိညာ ကာယေန ဝါ ပဋိစ္စာနာတိ၊ ဝါစာယ ဝါ ပဋိစ္စာနာတိ။(၂၁၄)
- ၁၀။ ဒွေ ပဋိက္ခေပါ ကာယေန ဝါ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဝါစာယ ဝါ ပဋိက္ခိပတိ။(။)
- ၁၁။ ဒွေ စောဒနာ ကာယေန ဝါ စောဒေတိ၊ ဝါစာယ ဝါ စောဒေတိ။(။)
- ၁၂။ ဒွေ ပတ္တဿ (စီဝရဿ) အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝါစာယ
ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ။ (။)
- ၁၃။ ဒွေ ပဋိဂ္ဂဟာ ကာယေန ဝါ ပဋိဂ္ဂဏာတိ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ
ပဋိဂ္ဂဏာတိ။ (။)
- ၁၄။ နိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတိ ကာယေန ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယ
ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၀၅)
- ၁၅။ အတ္တာပတ္တိ သကဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ပရဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၂၄)
- ၁၆။ အတ္တာပတ္တိ ပရဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၁၇။ အတ္တာပတ္တိ သကဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၁၈။ အတ္တာပတ္တိ ပရဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ပရဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၁၉။ အတ္တာပတ္တိ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၂၀။ အတ္တာပတ္တိ ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၂၁။ အတ္တာပတ္တိ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၂၂။ အတ္တာပတ္တိ ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၂၃။ တိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစာယ
အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယေန ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ။ (၂၁၉)
- ၂၄။ တိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယ
ဝုဋ္ဌာတိ၊ ကာယေန ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၁၉)
- ၂၅။ နိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယေန ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစာယ
ဝါ အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၅)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၁၃

- ၂၆။ ယေန ဓမ္မေန ယေန ဝိနယေန ယေန သတ္တုသာသနေန တံ အဓိကရဏံ
ဂူပသမ္ပတိ။ (၂၉၈)
- ၂၇။ ဣမိနာ ဒုဿေန ကထိနံ အတ္ထရိသာမိ။ (၃၀၈)
- ၂၈။ ဣမာယ ပရိကထာယ ကထိနဒုဿံ နိဗ္ဗတ္တေသာမိ။ (၂)
- ၂၉။ ဣမာယ သံဃာဋီယာ (ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန၊ အန္တရဝါသကေန)
ကထိနံ အတ္ထရာမိ။ (၃၀၉)
- ၃၀။ မနော မာနသေန ဒိဋ္ဌိ အာဝိ ကရေတိ။ (၃၂၅)

* * * * *

(နဋ်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်

- ၁။ အစွယော တေန သမော နတ္ထိ။ (၂၆၁)
- ၂။ သဟ ပဋိလာဘေန ပုရိမံ (ပစ္စိမံ) ဇောတိ။ (၂၂၅)
- ၃။ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ။ (၃၄၀)
- ၄။ ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိ ဝိနယော
သာကစ္ဆိတဗ္ဗော။ (၃၂၇)
- ၅။ ကာယိကေန (ဝါစသိကေန၊ ကာယိကဝါစသိကေန) ဒဝေန (အနာစာ
ရေန၊ ဥပဃာတိကေန၊ မိစ္ဆာဇီဝေန) သမန္နာဂတော ဟောတိ။
(၂၂၀၊ ၁)
- ၆။ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုဟိ ဘောဒေတိ။ (၃၄၀)
- ၇။ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုဟိ သမ္ပယောဇေတိ။ (၂)
- ၈။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟိ ဘောဒေတိ။ (၃၃၉)
- ၉။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟိ သမ္ပယောဇေတိ။ (၂)
- ၁၀။ အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၃၄၁)
- ၁၁။ (န) စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဒိဋ္ဌိ အာဝိ ကရေတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၂၄)
- ၁၂။ ပရိသုဒ္ဓေနမိ ကာယ (ဘီ)သမာစာရေန သမန္နာဂတော။ (၃၂၈)
- ၁၃။ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသေန ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ (၅၇)
- ၁၄။ မာတုဂါမေန သဟသေယျံ ကပ္ပေက္ခော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။
(၆၂)

၁၄

သာမဏေကျော်

- ၁၅။ အနုပသမ္ပန္နေန ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေန္တော ဒွေ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂၂)
- ၁၆။ ဧကရတ္တံ တိစိဝရေန ဝိပဿန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၅၈)
- ၁၇။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇန္တော တိဿော အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၅၆)
- ၁၈။ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၆၄)
- ၁၉။ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ ဧကံ နာဝံ အဘိရုဟန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၆၄)
- ၂၀။ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသန္တံ ကပ္ပေန္တော ဒွေ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၄)
- ၂၁။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသန္တံ ကပ္ပေန္တော ဒွေ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၆)
- ၂၂။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္စန္တော အာသနေ နိသန္တံ ကပ္ပေန္တော ဒွေ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၆)
- ၂၃။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၆၉)
- ၂၄။ ဇာနံ ထေယျသတ္တေန သံဝိဇာယ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဒွေ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂၂)
- ၂၅။ မာဟံ သံဃေန နာနတ္တော အသံ။ (၃၀၈)
- ၂၆။ ကာတဗ္ဗော တေနပေါသထော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၂)
- ၂၇။ ကာတဗ္ဗော တေန ပဝါရဏာ။ (၃၀၀)
- ၂၈။ တဿ သဟ သဝနေန အာဝါသပလိဗောဓော ဘိဇ္ဇတိ။
- ၂၉။ ဒိဋ္ဌိံ ဒိဋ္ဌေန သမေတိ၊ သုတံ သုတေန သမေတိ၊ မုတံ မုတေန သမေတိ။
(၂၈၂)
- ၃၀။ ဒိဋ္ဌေန သံသန္တတေ ဒိဋ္ဌိ၊ သုတေန သံသန္တတေ သုတံ၊ မုတေန သံသန္တ
တေ မုတံ။ (၂၈၂)

(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော တတိယာဝိဘတ်

- ၁။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ လိင်္ဂံပါတုဘာဝေန။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၂၅)
- ၂။ အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတိ လိင်္ဂံပါတုဘာဝေန။ (။)
- ၃။ အတ္ထာပတ္တိ ကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ၊ အကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၂၄)
- ၄။ အတ္ထာပတ္တိ အကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ၊ ကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၂၄)
- ၅။ အတ္ထာပတ္တိ ကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ၊ ကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၂၄)
- ၆။ အတ္ထာပတ္တိ အကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ၊ အကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ။ (၂၂၄)
- ၇။ တိဏိ စောဒနာဝတ္ထုနိ ဒိဋ္ဌေန သုတေန ပရိသင်္ကာယ။ (၂၁၈)
- ၈။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၂၃၀)
- ၉။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ကမ္ပံ န ဥပေတိ။ (ဥပေတိ) (။)
- ၁၀။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဒိန္နံ အာဒိယန္တဿ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ။ (၂၃၁)
- ၁၁။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဒိန္နံ အာဒိယန္တဿ အာပတ္တိ ထုလ္လုစ္စယဿ။ (၂၃၁)
- ၁၂။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဒိန္နံ အာဒိယန္တဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ (၂၃၁)
- ၁၃။ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ၊ (အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဝါ) စောဒေသိ။ (၂၅၁)
- ၁၄။ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ၊ (အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဝါ) စောဒေမိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၅၁)
- ၁၅။ စောဒနာ တေန ဝုစ္စတိ။ (၂၅၀)
- ၁၆။ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ (၂၆၁)
- ၁၇။ တိဟိ ဒွါရေဟိ ဇာယန္တိ။ (ဇာယရေ) (၁၅၉)
- ၁၈။ ဝါစာစိတ္တေန ဇာယန္တိ၊ န တု ကာယေန ဇာယရေ။ (၁၆၁)
- ၁၉။ ပဋ္ဌမေန (တတိယေန) အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၀၊ ၂)
- ၂၀။ ဒုတိယေန အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန စတသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၁)
- ၂၁။ စတုတ္ထေန (ပဉ္စမေန၊ ဆဋ္ဌေန) အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၃၊ ၄)
- ၂၂။ ဆဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၁၈၄)

၁၆

သာမဏေကျော်

- ၂၃။ နို့ဟာကာရေဟိ ကိစ္စံ ဇာယတိ။ (။)
- ၂၄။ နို့ဟာကာရေဟိ ဝိဝဒတိ။ (၁၈၃)
- ၂၅။ နို့ဟာကာရေဟိ အနုဝဒတိ။ (၁၈၄)
- ၂၆။ ဥတ္တိယာ ဒုက္ကဋ်၊ နို့ဟိ ကမ္မဝါစာဟိ ထုလ္လစ္စယာ။ (၅၇)
- ၂၇။ သံဃဘောဒကော ဘိက္ခု ယာဝတတိယံ သမနုဘာသနာယ န ပဋိနိဿန္တော တိဿော အာပတ္တိယော အာပစ္စတိ။ (။)
- ၂၈။ အတ္တာပတ္တိ ပရိဘောဂေန (န ပရိဘောဂေန) အာပစ္စတိ။ (၂၁၃)
- ၂၉။ အဝိပ္ပဝါသေန အနာပတ္တိ။ (၃၇၃)
- ၃၀။ ယေန ကုဒ္ဓေါ ပသံသိယော၊ ယေန တုဋ္ဌော ဂရဟိတော။ (၃၇၈)
- ၃၁။ ပဋိဂ္ဂဟော တေန န ဝိဇ္ဇတိ။ (၃၇၉)
- ၃၂။ အဓိမာနေန အညံ ဗျာကရောတိ။ (၃၂၈)

* * * * *

(အား) ဟု ပေးရသော စတုတ္ထိဝိဘတ်

- ၁။ ပေး-ကြိုက်-ခုံ-ဆာ၊ ဆောင်-ပြောတာ၊ စွာ ကြိယာတွင်။
- ၂။ ထိုနှင့် ယှဉ်ရာ၊ ဝိဘတ်မှာ၊ ထားပါ စတုတ္ထိပင်။
- ၃။ အား-သမ္ပဒါန၊ ကြိယ၊ ခေါ်ရ သမ္ပဒါနီပင်။
- ၁။ ဒသဝဿာယ ဂိဟိဂတာယ သိက္ခာ ဒါတဗ္ဗာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၈)
- ၂။ မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိယပ္ပဥဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာပစ္စတိ။ (၂၃၅)
- ၃။ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော ဝိနယော န ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (၂၂၈)
- ၄။ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော ဝိနယော န ဝိဿန္တိတဗ္ဗော။
- ၅။ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော အနုယောဂေါ န ဒါတဗ္ဗော။ (။)
- ၆။ အတ္ထိ သံဃဿ ကပ္ပတိ၊ န ဂဏဿ၊ န ပုဂ္ဂလဿ။ (၂၁၈)
- ၇။ အတ္ထိ ဂဏဿ ကပ္ပတိ၊ န သံဃဿ၊ န ပုဂ္ဂလဿ။ (။)
- ၈။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလဿ ကပ္ပတိ၊ န သံဃဿ၊ န ဂဏဿ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၁၇

- ၉။ ဦးနှံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဿယော န ဒါတဗ္ဗော အလန္တိဿ စ လန္တိနော စ န ယာစတိ။ (၂၁၄)
- ၁၀။ ဦးနှံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော ဗာလဿ စ လန္တိဿ စ ယာစတိ။ (။)
- ၁၁။ တေ တေ အက္ခာမိ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ။ (၁၇၅)
- ၁၂။ သစေ မေ တွံ အယျေ စီဝရံ ဒဿသိ၊ ဝေါဟံ တံ ပုဋ္ဌာပေဿာမိ။ (၁၂၀)
- ၁၃။ ဝဋ္ဋုမုဒါတိရိယာ ဘိက္ခု။ ဂိဟိနံ အညမညဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိသု။ (၈၄)
- ၁၄။ ယံ တေ ဘေသာ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေတိ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ။ (၁၀၁)
- ၁၅။ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ သဟတ္တာ ခါဒနီယမ္ပိ ဘောဇနီယမ္ပိ အဒါသိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၁၄)
- ၁၆။ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော န ကာမိ သံဃသမ္ပုတိ ဒါတဗ္ဗော။ (၂၂၁)
- ၁၇။ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော နိဿယော န ဒါတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၈။ ပဉ္စ ပိဏ္ဍပါတိကဿ ဘိက္ခုနော ကပ္ပန္တိ။ (၂၃၀)
- ၁၉။ အဋ္ဌန္တံ အာသနံ ဒါတဗ္ဗံ။ (၂၄၄)
- ၂၀။ အဋ္ဌန္တံ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ (။)
- ၂၁။ ဘိက္ခုနီနံ ကောဒေသ အန္တရာယိကာ မော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (၂၄၉)
- ၂၂။ တဠ တေ အဟမက္ခိဿံ။ (၂၅၅)
- ၂၃။ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။ (။)
- ၂၄။ ဣဃံ မေ တွံ ဗျာကရ နံ။ (။)
- ၂၅။ ယံ တံ ပုစ္ဆိမ္ပ အကိတ္တယိ နော။ (၂၅၇)
- ၂၆။ (ဣမံ အာပတ္တိ အာပတ္တိတ္တာ ပုဋ္ဌာတုကာမဿ) သံဃောဝံ ဒေတိ ပရိဝါသံ။ (၂၆၁)
- ၂၇။ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော ဩကာသကမ္ပံ ကာရာပေန္တဿ နာလံ ဩကာသကမ္ပံ ကာတုံ။ (၂၂၁)

၁၈

သာမဏေကျော်

- ၂၈။ ဘိက္ခုသု ပဟာရံ ဒေန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၇၀)
- ၂၉။ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ဥပဿယံ ဒတွာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ နိက္ကမိ။ (၁၁၂)
- ၃၀။ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ သမဏစီဝရံ အဒိသိ။ (၁၁၀)
- ၃၁။ သတိဝိနယာရဟဿ အမူဠဝိနယံ ဒေတိ။ (၃၈၈)
- ၃၂။ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟဿ မာနတ္ထံ ဒေတိ။ (၂)
- ၃၃။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ဝတ္ထု အာရောစာပေတဗ္ဗံ။ (၃၈၇)
- ၃၄။ တတြ စေ ဥပါလိ ဘိက္ခုနော နက္ခမတိ။ (၃၁၈)
- ၃၅။ ပဉ္စဟင်္ဂဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဓိကရဏဇာတာနံ ဘိက္ခုနံ ဗဟူ-
ပကာရော ဟောတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၃၃၃)
- ၃၆။ ပုဗ္ဗကရဏံ ပယောဂဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ (၃၀၄)

* * * * *

(၄၁) ဟု ပေးရသော စတုတ္ထိဝိဘတ်

- ၁။ (၄၁) ဟု ပေးရာ၊ ဝိဘတ်ဟာ၊ မှတ်ပါ စတုတ္ထိ။
- ၂။ စတုတ္ထိ သ၊ ပြု အာယ၊ ရှိကြ ပုဒ်လီလီ။
- ၁။ တုမေ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ။
(ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁၆၆)
- ၂။ တုမေ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိ အနဝဿဝါယ
ဝါယမေယျာထ။ (၂)
- ၃။ ယော ဟောတိ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနောဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော
ဇနဿ အနတ္တယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ (၁၆၅)
- ၄။ အယဗ္ဗိ ဓမ္မော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဇ္ဈိယာ ဧကိဘာဝါယ
သံဝတ္ထတိ။ (၁၆၇)
- ၅။ ဒုမ္ပင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ။ (၂၂၂)
- ၆။ ကုလာနုဒ္ဒယတာယ စ။ (၂၂၃)
- ၈။ ပသန္နာနံ ဘိယျောဘာဝါယ ဟောတိ။ (၂၃၅)
- ၉။ ဝိနယော သံဝရတ္ထာယ။ (၂၈၈)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၁၉

- ၁၀။ သံဝရော အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ။ (။)
၁၁။ အဝိပ္ပဋိသာရော ပါမုတ္တတ္ထာယ။ (။)
၁၂။ ပါမောဇ္ဇံ ဝိတတ္ထာယ။ (။)
၁၃။ ဝိတံ ပဿဒ္ဒတ္ထာယ။ (။)
၁၄။ ပဿဒ္ဓိံ သုခတ္ထာယ။ (။)
၁၅။ သုခံ သမာဓတ္ထာယ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၈)
၁၆။ သမာဓိံ ယထာဘူတဉာဏဒဿနတ္ထာယ။ (။)
၁၇။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နိဗ္ဗိဒ္ဓတ္ထာယ။ (။)
၁၈။ နိဗ္ဗိဒ္ဓါ ဝိရာဂတ္ထာယ။ (။)
၁၉။ ဝိရာဂေါ ဝိမုတ္တတ္ထာယ။ (။)
၂၀။ ဝိမုတ္တိံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနတ္ထာယ။ (။)
၂၁။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ (။)
၂၂။ သုတ္တံ သံသန္တနတ္ထာယ။ (။)
၂၃။ ဩပမ္ပံ နိဒဿနတ္ထာယ။ (။)
၂၄။ အတ္ထော ဝိညာပနတ္ထာယ။ (။)
၂၅။ ပဋိပုစ္ဆာ ဌပနတ္ထာယ။ (။)
၂၆။ ဩကာသကမ္ပံ စောဒနတ္ထာယ။ (။)
၂၇။ စောဒနာ သာရဏတ္ထာယ။ (။)
၂၈။ သာရဏာ သဝစနိယတ္ထာယ။ (။)
၂၉။ သဝစနိယံ ပလိမောတ္ထာယ။ (။)
၃၀။ ပလိမောဓော ဝိနိစ္ဆယတ္ထာယ။ (။)
၃၁။ ဝိနိစ္ဆယော သန္တီရဏတ္ထာယ။ (။)
၃၂။ သန္တီရဏံ ဌာနာဌာနဂမနတ္ထာယ။ (။)
၃၃။ ဌာနာဌာနဂမနံ ဒုမ္ပင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ။ (။)
၃၄။ ဥပေါသထော သာမဂ္ဂတ္ထာယ။ (၂၈၃)
၃၅။ ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ ပဝါရဏာ။ (။)
၃၆။ ပရိဝါသော မာနတ္ထတ္ထာယ။ (။)
၃၇။ မူလာယ ပဋိကဿနာ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ။ (။)

၂၀

သာမဏေကျော်

၃၈။ မာနတ္ထံ အတ္တနတ္ထာယ။ (။)

၃၉။ ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ အတ္တနံ။ (။)

၄၀။ သံယော သမ္ပရိဂ္ဂဟသမ္ပဋိစ္စနတ္ထာယ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၈)

* * * * *

(မှ) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမိဝိဘတ်

၁။ ဖဲ-ထွက်-ကျ-ဆင်း၊ ကြောက်-ထိတ်ခြင်း၊ သင်ခြင်း ချုံးစသည်။

၂။ ထိုနှင့် ယှဉ်ပြီး၊ ဝိဘတ်သည်၊ ရှိပြီ ပဉ္စမိ။

၃။ မှ-အပါဒါန၊ ကြိယ၊ ခေါ်ရ အပါဒါနီ။

၁။ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၅)

၂။ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။
(၂၃၅)

၃။ စုတော ပရဒ္ဓေါ ဘဠော စ၊ သဒ္ဓမ္မာ ဟိ နိရုဏ်တော။ (၂၆၁)

၄။ ပါဏာတိပါတာ (အဒိန္နာဒါနာ၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ၊ မုသာဝါဒါ၊ သုရာ
မေရယမဇ္ဈပ္ပမာဒဌာနာ) ဝေရမဏီ။ (၃၃၈)

၅။ ပဉ္စဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ အာရတိ ဝိရတိ။ (၁၆၄)

၆။ သတ္တဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ အာရတိ ဝိရတိ။ (၁၆၅)

၇။ ဆဟိ အဂါရဝေဟိ အာရတိ ဝိရတိ။ (။)

၈။ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ အညမညံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသုံ။ (၈၄)

၉။ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေဇ္ဇော စတသော အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၆၈)

၁၀။ သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေဇ္ဇော တိသော အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၅၆)

၁၁။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိ။ (၃၄)

၁၂။ န စ အာသနာ ဝုဠာတဗ္ဗံ။ (၂၈၇)

၁၃။ ပဉ္စ နိဿယပဋိပဿန္တိယော ဥပဇ္ဈာယမှာ။ (၂၃၀)

* * * * *

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၂၁

(အောက်) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမီဘတ်

၁။ အကောင်းထူးက၊ (ထက်)ပေးရ၊ (အောက်)က မကောင်းထူး။

၁။ တတော ဝါ ပါပိဋ္ဌတရံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၂၁)

* * * * *

(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော ပဉ္စမီဘတ်

၁။ (ကြောင့်)က ဟေတု၊ ကျိုး-စိုလ်ဟု၊ ခွဲ၍ သိပေရာ။

၁။ မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာ အာရညိကော ဟောတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၃)

၂။ ဥမ္မာဒါ စိတ္တက္ခေပါ အာရညိကော ဟောတိ။ (။)

၃။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္ထတိ။
(နာတိဝတ္ထတိ) (၂၉၄၊ ၆)

၄။ သံဃဿ သာမဂ္ဂိယာ၊ ဂဏဿ သာမဂ္ဂိယာ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသာ
သံဃဿ (ဂဏဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ) ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (၃၁၀)

၅။ သံဃဿ အနုမောဒနာယ၊ ဂဏဿ အနုမောဒနာယ၊ ပုဂ္ဂလဿ
အတ္တရာ သံဃဿ (ဂဏဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ) အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ။
(။)

၆။ မေထုနဓမ္မပစ္စယာ၊ ကထံ ပါရာမိကော သိယာ။ (၃၇၃)

၇။ အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ န လဟုကံ၊ တဉ္စ ပရိဘောဂပစ္စယာ။ (၃၇၉)

၈။ အာပဇ္ဇတိ လဟုကံ န ဂရုကံ၊ တဉ္စ ပရိဘောဂပစ္စယာ။ (။)

၉။ တသ္မာ သိက္ခေ ပရိဝါရံ ဓမ္မကာမော သုပေသလော။ (၁၅၇)

၁၀။ တသ္မာ ဆန္တံ ဝိဝေဇေ။ (၂၆၃)

၁၁။ တံ ကိံ ကာရဏာ။ (၂၈၇)

၁၂။ ပေမေ ဝါ သတိ ဒေါသေ ဝါ ဆန္ဒာပိ (ဒေါသာပိ၊ မောဟာပိ၊ ဘယာပိ)
ဂစ္ဆေယျ။ (။)

၁၃။ တဿ ဘယာ ဘီတော အဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေတိ။ (ပရိဝါ၊နာ၊၂၉၄)

၁၄။ သီလဝိပတ္တိပစ္စယာ စတသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၇)

၁၅။ အာစာရဝိပတ္တိပစ္စယာ ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (။)

၁၆။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိပစ္စယာ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၈)

၂၂

သာမဏေကျော်

- ၁၇။ အာဒိဝိပတ္တိပစ္စယာ ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၁၈။ ဝိဝါဒိဏိကရဏပစ္စယာ ခွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၇၉)
- ၁၉။ အနုဝါဒိဏိကရဏပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၈၀)
- ၂၀။ အာပတ္တာဏိကရဏပစ္စယာ စတဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၂၁။ ကိစ္စာဏိကရဏပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၈၁)
- ၂၂။ ကာယသံသဂ္ဂံ သာဒိယနပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၅၀)
- ၂၃။ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပန္နပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၉၀)
- ၂၄။ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝနပစ္စယာ စတဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၈၈)
- ၂၅။ အဒိန္နံ အာဒိယနပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၈၉)
- ၂၆။ သဉ္စရိတ္တံ သမာပန္နပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၉၀)
- ၂၇။ မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ ကာရာပနပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၉၁)
- ၂၈။ ဝဇ္ဇပ္ပိစ္ဆာဒနပစ္စယာ စတဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၅၀)
- ၂၉။ အဋ္ဌမံ ဝတ္ထု ပရိပူရဏပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၃၀။ စောရီ ဝုဋ္ဌာပနပစ္စယာ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၅၀)
- ၃၁။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ထေရေ စ ပရိဘာသတိ။ (၂၈၄)
- ၃၂။ မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ။ (၃၂၇)
- ၃၃။ မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာ အညံ ဗျာကရေတိ။ (။)
- ၃၄။ ပရိဘာဝါ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ။ (။)
- ၃၅။ ဥမ္မာဒါ စိတ္တက္ခေပါ အညံ ဗျာကရေတိ။ (။)

* * * * *

(မှ) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ ကစို့ န ခေါ် အယမာယသ္မာ ဝတ္ထုတော ဝါ ဝတ္ထု သက်မတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၁)
- ၂။ ဝိပတ္တိတော ဝါ ဝိပတ္တိ သက်မတိ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၂၃

- ၃။ အာပတ္တိတော ဝါ အာပတ္တိ သင်္ကမတိ။ (၂)
- ၄။ တံ အတ္ထံ ဓမ္မတော ဝိနယတော န ပရိဟာပေတဗ္ဗံ။ (၂၉၈)
- ၅။ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒီ။ (၂၄၁)
- ၆။ သော တတော စုတော ဣဂူပပန္နော။ (၂)
- ၇။ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (၇၉)
- ၈။ ဣပကတော ဩမန္ဒိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (၇၆)
- ၉။ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော ဇေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၅၈)
- ၁၀။ အညတရော ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရယရံ ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ။ (၄၂)

* * * * *

(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း

- ၁။ အတ္တာပတ္တိ ကာယတော သမုဋ္ဌာတိ၊ န ဝါစတော၊ န စိတ္တတော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၆၅)
- ၂။ အတ္တာပတ္တိ ဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ၊ န ကာယတော၊ န စိတ္တတော။ (။)
- ၃။ အတ္တာပတ္တိ ကာယတော စ ဝါစတော စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န စိတ္တတော။ (။)
- ၄။ အတ္တာပတ္တိ ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န ဝါစတော။ (။)
- ၅။ အတ္တာပတ္တိ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န ကာယတော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၆၅)
- ၆။ အတ္တာပတ္တိ ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၇။ ပဉ္စာပတ္တိယော ကာယတော သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော န စိတ္တတော။ (၂၃၀)
- ၈။ ပဉ္စာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န စိတ္တတော။ (။)

၉။ ဆ အာပတ္တိယော ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော။
(၂၃၇)

၁၀။ ဆ အာပတ္တိယော ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ကာယတော။
(၂)

၁၁။ ဆ အာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ။
(၂)

၁၂။ ပဌမံ ပါရာဇိကံ ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န ဝါစတော။
(၃၅၉)

၁၃။ ဒုတိယံ (တတိယံ၊ စတုတ္ထံ) ပါရာဇိကံ (စတ္တာရော ပါရာဇိကာ၊ ဒွေ
အနိ ယတာ၊ ပဌသတ္တတိ သေဝိယာ) သိယာ ကာယတော စ စိတ္တတော
စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န ဝါစတော။ (၂)

သိယာ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ၊ န ကာယတော။ (၂)

သိယာ ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ။ (၂)

၁၄။ တေရသ သံဃာဒိသေသာ၊ တိသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ၊ ဒွေနုဂုတိ
ပါစိတ္တိယာ

သိယာ ကာယတော သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော၊ န စိတ္တတော။

သိယာ ဝါစတော သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ကာယတော၊ န စိတ္တတော။

သိယာ ကာယတော စ ဝါစတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န စိတ္တတော။

သိယာ ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော။

သိယာ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ကာယတော။

သိယာ ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ။ (ပရိဝါ

နာ၊ ၃၆၂၊ ၃)

၁၅။ စတ္တာရော ပါဠိဒေသနိယာ သိယာ ကာယတော သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော
န စိတ္တတော။

သိယာ ကာယတော စ ဝါစတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န စိတ္တတော။

သိယာ ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော။

သိယာ ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ။ (၃၆၃)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၂၅

- ၁၆။ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ ဝတ္ထုတော ဝါ ဉတ္တိတော ဝါ
အနုဿာဝနတော ဝါ သီမတော ဝါ ပရိသတော ဝါ။ (၃၈၀)
- ၁၇။ ဒွိဟာကာရေဟိ ဂဏဘောဇနံ ပဿဝတိ နိမန္တနတော ဝါ ဝိညတ္တိတော
ဝါ။ (၂၁၅)

* * * * *

(အားဖြင့်) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း

- ၁။ သံယော (ဂဏော၊ ပုဂ္ဂလော၊ စောဒကော၊ စုဒ္ဓိတကော) အာကာရတော
ပေနိတဗ္ဗော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၁)
- ၂။ ပဋိပလော (န ပဋိပလော) ဟောတိ ဥပ္ပန္နံ ကုက္ကုစ္စံ မွေတော ဝိနောဒေတုံ။
(၂၃၈)
- ၃။ ပဋိပလော (န ပဋိပလော) ဟောတိ ဥပ္ပန္နံ ဒိဋ္ဌိဂတံ မွေတော ဝိဝေစေတုံ။
(၂)

* * * * *

(၌) ဟု ပေးရသော (တော)ပစ္စည်း

- ၁။ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆိမတော ဝါ ဩလမ္ပေက္ခော နိဝါသေက္ခော ဧကံ အာပတ္တိ
အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၇၃)
- ၂။ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆိမတော ဝါ ဩလမ္ပေက္ခော ပါရပက္ခော ဧကံ အာပတ္တိ
အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (၂)

* * * * *

(၏) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်

- ၁။ (၏)ဟု ပေးရ၊ သမ္ပန္န၊ ကြိယ သမ္ပန္နိ။
- ၁။ ခိန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ ရတ္တိစ္ဆေဒါ ပါရိဝါသိကဿ စ မာနတ္တစရိကဿ စ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၅)
- ၂။ ဒွေ ဝိနယဿ သလ္လေခိ။ (၂)
- ၃။ ဒွေ ဝိနယာ ဘိက္ခုနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ။ (၂၁၄)

၂၆

သာမဏေကျော်

- ၄။ ဒွိဟာကာရေဟိ ပေသုညံ ဟောတိ ပိယကဗျဿ ဝါ ဘေဒါဓိပ္ပာယဿ
ဝါ။ (၂၁၅)
- ၅။ ဗုဒ္ဓဿ (ဓမ္မဿ၊ သံဃဿ) အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ (၂၂၁)
- ၆။ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ (၂၂၃)
- ၇။ စိတ္တမဿ ပသီဒတိ။ (န ပသီဒတိ) (၂၃၅)
- ၈။ အတ္တဇော သီလက္ခန္ဓော ဂုရုတ္တော ဟောတိ။ (၂၃၆)
- ၉။ ကုက္ကုစ္စပကတာနံ ပဋိသရဏံ ဟောတိ။ (။)
- ၁၀။ နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္တံ ဝါ ကမတိ။ (၂၄၉)
- ၁၁။ အဋ္ဌ မာတိကာ စီဝရဿ ဥပ္ပါဒါယ။ (၂၄၇)
- ၁၂။ ကေဿ မူလေ ယော ဒေသေတိ။ (၂၆၁)
- ၁၃။ ဂတိ မိဂါနံ ပဝနံ၊ အာကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ။
ဝိဘဝေါ ဂတိ ဓမ္မာနံ၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၂၆၃)
- ၁၄။ တေသံ သဘာဂဓမ္မာနံ၊ နာမေတ္ထံ န နာယတိ။ (၁၅၇)
- ၁၅။ အနတ္တံ မေ အစရိ။ (စရတိ၊ စရိဿတိ။) (၂၉၃)
- ၁၆။ ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္တံ အစရိ၊ (စရတိ၊ စရိဿတိ။) (။)
- ၁၇။ အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္တံ အစရိ၊ (စရတိ၊ စရိဿတိ။) (။)
- ၁၈။ နိဟိယတိ ဘဿ ယသော။ (၃၉၄)
- ၁၉။ အာပူရတိ တဿ ယသော။ (။)
- ၂၀။ ဘိက္ခုဿ (ဘိက္ခုနိယ၊ သိက္ခမာနာယ၊ သာမဏေရဿ၊ သာမဏေ
ရိယ၊ ဥပါသကဿ၊ ဥပါသိကာယ၊ ရာဇုနံ၊ ရာဇမဟာမတ္တာနံ၊
တိတ္ထိယာနံ၊ တိတ္ထိယသာဝကာနံ) သုတံ။ (၂၉၉)
- ၂၁။ ကထိနဿ ပုဗ္ဗကရဏံ အာဒိ။ (၃၀၇)
- ၂၂။ တိတ္ထံ ပုဂ္ဂလာနံ ကထိနတ္ထာရာ န ရဟန္တိ။ (ရဟန္တိ) (။)
- ၂၃။ ကထိနဿ အတ္တာရမာသော ဇာနိတဗ္ဗောတိ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော
မာသော ဇာနိတဗ္ဗော။ (၃၀၈)
- ၂၄။ ကထိနံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ တေသညေဝ ဓမ္မာနံ သင်္ဂဟော။ (။)
- ၂၅။ သစေ သံဃဿ ကထိနဒုဿံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ (။)
- ၂၆။ ပကတတ္တဿ သန္တိကေ ဒိဋ္ဌိ အာဝိ ကရောတိ။ (၃၂၅)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၂၇

- ၂၇။ သမာနသီမာယ ဌိတဿ သန္တိကေ ဒိဋ္ဌိ အာဝိ ကရေတိ။ (။)
- ၂၈။ သမာနသံဝါသကဿ ဌိတဿ သန္တိကေ ဒိဋ္ဌိ အာဝိ ကရေတိ။ (။)
- ၂၉။ ဘိက္ခုနံ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ။ (၃၃၉)

* * * * *

(သည်) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ် (ကံဟောဝါကျ)

၁။ ကံဟောဝါကျမှာ၊ ကတ္တာဟာ၊ ရံခါ ဆဋ္ဌိတည်း။

- ၁။ မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၉)
- ၂။ အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ။ (။)
- ၃။ အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ။ (၃၀၉)
- ၄။ ကဿ ကထိနံ အနတ္ထတံ။ (၃၀၂)
- ၅။ ကဿ ကထိနံ အတ္ထတံ။ (။)
- ၆။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အနတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ အနတ္တာရကဿ စ အနုမောဒကဿ စ။ (။)
- ၇။ ဣမေသံ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အနတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၈။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ အတ္တာရကဿ စ အနုမောဒကဿ စ။ (။)
- ၉။ ဣမေသံ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၁၀။ ဝိညုနုဉ္စ သဗြဟ္မစာရီနံ ပိယော စ ဟောတိ မနာပေါ စ။ (၂၈၈)
- ၁၁။ ဩတိဏ္ဍစိတ္တဿေတံ ဘိက္ခုနော ပါဋိကဿံ။ (၂၃၅)
- ၁၂။ တထာဂ္ဂပဿ (တထာဂ္ဂပါ+အဿ) ဓမ္မာ ဗဟုသုတာ ဟောန္တိ ဓာတာဝစသာ ပရိစိတော မနုဿာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ (၂၄၀)
- ၁၃။ အာစရိယပရမ္ပရာ ခေါ ပနဿ န သုဂ္ဂဟိတာ ဟောတိ န သုမနသိကတာ န သူပဓာရိတာ။ (၂၃၂)
- ၁၄။ အဌာပ ဝတ္ထု ပရိဂ္ဂရေန္တိယာ ဒေသိတာဝိ အဒေသိတာ ဟောတိ။ (၂၄၄)
- ၁၅။ သံဃဿ အနတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (၃၁၀)
- ၁၆။ ဂဏဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)

၂၈

သာမဏေကျော်

- ၁၇။ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၁၈။ သံဃဿ အနုဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၁၉။ ဂဏဿ အနုဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၄)
- ၂၀။ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၂၁။ သံဃဿ အနုမောဒနာယ သံဃဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၂၂။ ဂဏဿ အနုမောဒနာယ ဂဏဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၂၃။ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထရာ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထံ ဟောတိ ကထိနံ။ (။)
- ၂၄။ သံဃဿ သာမဂ္ဂိယာ သံဃဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၂၅။ ဂဏဿ သာမဂ္ဂိယာ ဂဏဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)
- ၂၆။ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဒေသာ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခံ။ (။)

* * * * *

(ကို) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်

၁။ နောက်ပုဒ်နက်မှာ၊ ခြင်း-တတ်ပါ၊ ကြောင်းပါ ကံနက်ပေး။

- ၁။ အာပတ္တိ ပါရာမိကဿ၊ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၅၅)
- ၂။ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ။ (၅၆)
- ၃။ အာပတ္တိ ဩမသဝါဒဿ။ (၅၇)
- ၄။ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၂) ပါဠိဒေသနီယဿ။ (၁၇၈)
ဒုက္ခသိတဿ။ (၁၇၃)
- ၅။ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနံ ဟောတိ။ (၁၆၆)
- ၆။ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ။ (။)
- ၇။ မာတုဂါမဿ အဘိဏ္ဍာဒဿနံ။ (၂၃၅)
- ၈။ စတုန္တံ ဈာနာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ။ (၂၄၀)
- ၉။ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ။ (အနုပဝါဒကာ)။ (၂၄၁)
- ၁၀။ အဋ္ဌ မာတိကာ ကထိနဿ ဥက္ခရာယ။ (၂၇၃)
- ၁၁။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေန သော ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ အဒဿနေ
ဥက္ခိပိတဗ္ဗော။ (၂၄၃)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၂၉

- ၁၂။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေန ပရေသတ္ထိ သဒ္ဓါယ သာ အာပတ္တိ
ဒေသေ-တဗ္ဗာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၃)
- ၁၃။ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ကော အာဒိ။ (၂၅၁)
- ၁၄။ ဒုမ္မင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ။ (၂၅၃)
- ၁၅။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ။ (။)
- ၁၆။ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိယာတာယ။ (။)
- ၁၇။ တဿ ဘဝန္တိ ဝတ္ထာရော။ (၃၂၉)
- ၁၈။ ဣတိဿ ဘဝန္တိ ဝတ္ထာရော။ (။)
- ၁၉။ ဂိဟိနံ အနုကမ္မာယ။ (၃၈၅)
- ၂၀။ ဒွေ ပတ္တဿ အဝိဋ္ဌာနာ။ (၂၁၄)
- ၂၁။ ဒွေ စိဝရဿ အဝိဋ္ဌာနာ။ (။)
- ၂၂။ သတိဝိနယဿ ကမ္မဿ ကိရိယာ၊ ကရဏံ။ (၂၇၅)
- ၂၃။ အမူဠဝိနယဿ (ပဋိညာတကရဏဿ၊ ယေဘုယျသိကာယ၊
တဿပါဝိယသိကာယ၊ တိဏဝတ္ထာရကဿ) ကမ္မဿ ကိရိယာ။(။)
- ၂၄။ ကထိနဿ အတ္ထာရမာသော ဇာနိတဗ္ဗာ။ (၃၀၈)
- ၂၅။ ကထိနဿ အတ္ထာရဝိပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၂၆။ ကထိနဿ အတ္ထာရသမ္ပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၂၇။ တိဟင်္ဂေဟိ သမဇ္ဈာဂတဿ ဘိက္ခုနော အာကင်္ခမာနော သံယော
အာပတ္တိယာ အဒဿနေ (အပ္ပဋိကမ္မေ) ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကရေယျ။
(၂၂၈)
- ၂၈။ တိဟင်္ဂေဟိ သမဇ္ဈာဂတဿ ဘိက္ခုနော အာကင်္ခမာနော သံယော
ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကရေယျ။ (၂၂၈)
- ၂၉။ တဿာနုကမ္မာယ တဿာနုရက္ခာယ အဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေတိ။
(၂၉၂)
- ၃၀။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဿာယ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ အလန္တိဿ စ ဗာလဿ စ။ (၂၁၄)

(တွင်) ဟု ပေးရသော ဆဋ္ဌိဝိဘတ်

၁။ အပေါင်းထဲမှ၊ စိတ်နှုတ်ပြ၊ ပေါင်းက အနက် (တွင်)။

၂။ ထိုအပေါင်းသည်၊ သတ္တမီ၊ ဆဋ္ဌိ နှိုသည်ပင်။

၁။ တိတ္ထမညတရံ ဌာနံ၊ အနိယတောတိ ပဝုစ္စတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၆၁)

၂။ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏံ ဘဇေတိ။
(၂၀၄)

၃။ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ ဘဇေတိ။ (။)

၄။ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ကတိ သမထေ ဘဇေတိ။ (၂၀၅)

၅။ ဝိဝါဒိဏိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ဒွေ သမထေ ဘဇေတိ။ (။)

၆။ အနုဝါဒိဏိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏံ ဘဇေတိ။
(၂၀၄)

၇။ အာပတ္တာဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏံ ဘဇေတိ။
(။)

၈။ ကိစ္စာဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏံ ဘဇေတိ
(။)

၉။ အနုဝါဒိဏိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ အနုဝါဒိဏိကရဏံ ဘဇေတိ။
(၂၀၅)

၁၀။ အာပတ္တာဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ဘဇေတိ။
(။)

၁၁။ ကိစ္စာဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကိစ္စာဓိကရဏံ ဘဇေတိ။ (။)

၁၂။ အနုဝါဒိဏိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ကတိ သမထေ ဘဇေတိ။ (။)

၁၃။ အာပတ္တာဓိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ကတိ သမထေ ဘဇေတိ။ (။)

၁၄။ ကိစ္စာဓိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ကတိ သမထေ ဘဇေတိ။ (။)

၁၅။ အနုဝါဒိဏိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ စတ္တာရော သမထေ ဘဇေတိ။
(။)

၁၆။ အာပတ္တာဓိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ တယော သမထေ ဘဇေတိ။
(၂၀၆)

၁၇။ ကိစ္စာဓိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ဧကံ သမထံ ဘဇေတိ။ (။)

(၁၅) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်

၁။ (၁၅) ဟု ပေးရ, အာဓာရ, ကြိယ အာဝေယံမည်။

- ၁။ သော သတ္တမိဝိ 'အဂါရဝေါ ဟောတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၁၆၅)
- ၂။ သော ဓမ္မေပိ (သံဃေပိ) အဂါရဝေါ ဟောတိ။ (။)
- ၃။ သော သိက္ခာယပိ န ပရိပူရကာရံ ဟောတိ။ (။)
- ၄။ သော သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေတိ။ (။)
- ၅။ ဣဓ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ (ဝစီကမ္ပံ၊ မနောကမ္ပံ) ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ။ (၁၆၇)
- ၆။ အတ္ထာပတ္တိ အရုဏုဂ္ဂေ (န အရုဏုဂ္ဂေ) အာပဇ္ဇတိ။ (၂၁၃)
- ၇။ ဒွေ ဗာလာ ပုဂ္ဂလာ ယော စ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ။ (၂၁၅)
- ၈။ အတ္ထာပတ္တိ ကာလေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဝိကာလေ။ (၂၁၇)
- ၉။ အတ္ထာပတ္တိ ဝိကာလေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ကာလေ။ (။)
- ၁၀။ အတ္ထာပတ္တိ ကာလေ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဝိကာလေ စ။ (။)
- ၁၁။ အတ္ထာပတ္တိ ကာဠေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဇုဏှေ။ (၂၁၈)
- ၁၂။ အတ္ထာပတ္တိ ဇုဏှေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ကာဠေ။ (။)
- ၁၃။ အတ္ထာပတ္တိ ကာဠေ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဇုဏှေ စ။
- ၁၄။ ပဉ္စ အာဒိနဝါ ကုလူပကေ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၂၃၅)
- ၁၅။ ပဉ္စာနိသံသာ ပါသာဒိကေ။ (။)
- ၁၆။ ပဉ္စာနိသံသာ ဝိနယဓရေ။ (ဝိနယပရိယတ္တိယာ) (၂၃၆၊ ၃၂၀)
- ၁၇။ အဋ္ဌ အစ္ဆရိယာ အဗ္ဗုတဓမ္မာ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ (ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ) (၂၄၄)
- ၁၈။ အဋ္ဌမေ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟေတတိ။ (။)
- ၁၉။ ဒသ အာဒိနဝါ ရာဇန္တေပုရုပ္ပဝေသနေ။ (၂၄၇)
- ၂၀။ သတ္တမေ (ကောဒသေ) အရုဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ (၂၃၉၊ ၂၄၉)
- ၂၁။ ဝေသာလိယံ ရာဇဂဟေ၊ သာဝတ္ထိယံ စ အာဠပိယံ။
ကောသမ္ပိယံ စ သက္ကေသု၊ ဘဂ္ဂေသု စေဝ ပညတ္တာ။ (၂၅၆)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၃၃

- ၂၂။ ဒသ ဝေသာလိယံ ပညတ္တာ၊ ကေဝိသ ရာဇေဟေ ကတာ။
ဆ ဦးန တိဏိ သတာနိ၊ သဗ္ဗေ သာဝတ္ထိယံ ကတာ။ (၂၅၆)
- ၂၃။ ဆ အာဠဝိယံ ပညတ္တာ၊ အဋ္ဌ ကောသမ္ဘိယံ ကတာ။
အဋ္ဌ သက္ကေသု ဂစ္ဆန္တိ၊ တယော ဘဂ္ဂေသု ပညတ္တာ။ (၂)
- ၂၄။ သံဝါသောပိ တဟိ နတ္ထိ။ (၂၆၁)
- ၂၅။ ကေဿ မူလေ ယော ဒေသေတိ။ (၂)
- ၂၆။ နိဟိယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေ စန္ဒိမာ။ (၂၉၄)
- ၂၇။ အာပူရတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခေ စန္ဒိမာ။ (၂)
- ၂၈။ သညာပနိယေ ဌာနေ သညာပေတိ။ (၂၉၆)
- ၂၉။ နိဇ္ဈာပနိယေ ဌာနေ နိဇ္ဈာပေတိ။ (၂၉၇)
- ၃၀။ ပေက္ခနိယေ ဌာနေ ပေက္ခတိ။ (၂)
- ၃၁။ ပသာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒေတိ။ (၂)
- ၃၂။ အကပ္ပိယေ သေတုဃာတော။ (၂၁၅)
- ၃၃။ ကပ္ပိယေ မတ္တကာရိတာ။ (၂)

* * * * *

(ကြောင့်) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်

- ၁။ သမ္ပဓာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁)
- ၂။ ဩမသဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂၂)
- ၃။ ဘိက္ခုပေသုညေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂)
- ၄။ အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂၄)
- ၅။ ဥဇ္ဈာပနကေ ဒိယုနကေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂)
- ၆။ ဂဏဘောဇနေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂၈)
- ၇။ ပရမ္ပရဘောဇနေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂)
- ၈။ သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ။ (၃၂)
- ၉။ အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂)
- ၁၀။ ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ။ (၃၃)
- ၁၁။ အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။ (၂)

- ၁၂။ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယံ။ (၃၇)
- ၁၃။ ကိသ္ဗိ ဝတ္ထုသိန္နိ၊ တသ္ဗိ ဝတ္ထုသ္ဗိ။ (၁)
- ၁၄။ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ (၅၇)
- ၁၅။ သမဂ္ဂေါ ဝါ နံ သံယော ဥက္ခိပတိ အဒဿနေ အပ္ပဋိကမ္ပေ ဝါ အပ္ပဋိနိဿေ
ဂ္ဂေ ဝါ။ (၂၁၃)
- ၁၆။ သမဂ္ဂေါ ဝါ နံ သံယော ဥက္ခိတ္တံ ဩသာရေတိ ဒဿနေ ဝါ ပဋိကမ္ပေ
ဝါ ပဋိနိဿေဂ္ဂေ ဝါ။ (။)
- ၁၇။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေန န သော ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ အဒဿနေ
ဥက္ခိပိတဗ္ဗော။ (၂၄၃)
- ၁၈။ ကိမ္ပိ နံ စောဒေသိ။ (၂၈၁)

* * * * *

(သည်၊ သော်) ဟု ပေးရသော သတ္တမီဝိဘတ်

- ၁။ ထင်ရှား-မထင်ရှား၊ (၂)မျိုးပြား၊ ရှိထား ကြိုယာ။
- ၂။ ထင်ရှားဖြင့်ကား၊ မထင်ရှား၊ မှတ်သား ပြောဆိုပါ။
- ၃။ ထင်ရှားကြိုယာ၊ လက္ခဏာ၊ နက်မှာ (သော်) ပေးရာ။
- ၄။ သူ့ကံကိုကား၊ (ကို) ပေးငြား၊ ကတ္တား (သည်) ပေးရာ။
- ၅။ ထင်ရှားကြိုယာ၊ လက္ခဏာ၊ လက္ခဏာ မထင်ရှား။
- ၆။ (သော်)ရဲ့ ကတ္တား၊ ကံသည်ကား၊ တူငြား လိင်-ဝိဘတ်။
- ၁။ တသ္ဗိ ပိဇ္ဈော အာဂတေ အာပတ္တိ သံယာဒိသေသဿ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၅၇)
- ၂။ ဒဿနေ သတိ သံသဂ္ဂေါ။ (၂၃၅)
- ၃။ သံသဂ္ဂေ သတိ ဝိဿာသော။ (။)
- ၄။ ဝိဿာသေ သတိ ဩတာရော။ (။)
- ၅။ အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခု မံသာနိ ခါဒတိ။ (၃၇၇)
- ၆။ အဝီတိဝတ္ထေ သတ္တာဟေ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ။
(၃၇၅)
- ၇။ စီဝရေ နိဋ္ဌိတေ စီဝရပလိဗောဓေ ဆိစ္စတိ။ (၃၁၀)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၃၅

- ၈။ စီဝရေ နဋေ စီဝရပလိဗောဓော ဆိစ္စတိ။ (၃၁၁)
- ၉။ စီဝရာသာယ ဥပဋ္ဌိန္ဒာယ စီဝရပလိဗောဓော ဆိစ္စတိ။ (။)
- ၁၀။ ဗုဒ္ဓစနေ အနုပ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ။
တေသံ သဘာဂဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္တံ န နာယတိ။ (၁၅၇)
- ၁၁။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ဝိကပ္ပံ အာပန္နေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၅၉)
- ၁၂။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ရှုပိယသံဝေါဟာရံ သမာပန္နေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၆၀)
- ၁၃။ (ဘိက္ခုသ္မိ) နိပန္နေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၂)
- ၁၄။ (ဘိက္ခုသ္မိ) အဘိနိသိန္နေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၃)
- ၁၅။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ပဋိပန္နေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၄)
- ၁၆။ (ဘိက္ခုသ္မိ) အဘိရုဋ္ဌေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၁၇။ (ဘိက္ခုသ္မိ) အနာဒရိယံ ကတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၆၇)
- ၁၈။ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသံ ဩက္ကန္တမတ္တေ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ (၁၂၇)
- ၁၉။ အတ္တာပတ္တိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ အာပန္နတိ။ (၂၁၇)
- ၂၀။ အတ္တာပတ္တိ တိဋ္ဌန္တေ ဘဂဝတိ အာပန္နတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေပိ။ (။)
- ၂၁။ အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော
အာပန္နတိ။ (၆၄)
- ၂၂။ အာယသ္မာ စူဠပန္နကော အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိ။
(၂၆)

* * * * *

(ကို၊ အပ်သော်) ဟု ပေးရသော သတ္တမိဝိဘတ်

- ၁။ ကယိရမာနေ ကမ္မေ ပဋိက္ခောသတိ။ (နပ္ပဋိက္ခောသတိ)။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၀)
- ၂။ ကတေ ဝါ ပန ကမ္မေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ (ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ (။)
- ၃။ အနာရောပိတေ အညဝါဒကေ အညေနညံ ပဋိစရတိ၊ အာပတ္တိ
ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ (၅၃)

၃၆

သာမဏေကျော်

- ၄။ အာရောပိတေ အညဝါဒကေ အညေနည် ပဋိစရတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၅။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ ဗဟုလိကတာယ ယာနိကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဒါယ ဣမေ ကောဒသာနိသံသာ ပါဋိကဒါ။ (၂၄၉)
- ၆။ အနာဟဋေ ကဗဠေ မုဒဒ္ဒါရံ ဝိဝရန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ (၄၉)
- ၇။ အမှာကံ ဣမသ္မိ အဓိကရဏေ ဣပသမိတေ ဥဘောပိ တုဋ္ဌာ ဘဝိဿထ။ (၃၈၇)
- ၈။ (ပုရာဏစီဝရသ္မိ) ဓောဝိပိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၅၈)
- ၉။ (စီဝရသ္မိ) ဂဟိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၀။ (စီဝရသ္မိ) ဝိညာပိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၁။ (စီဝရသ္မိ) အဘိနိပ္ပါဒိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၅၉)
- ၁၂။ (သန္တတသ္မိ) ကာရာပိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၃။ (ရူပိယသ္မိ) ဂဟိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၆၀)
- ၁၄။ (အညသ္မိ နဝသ္မိ ပတ္တသ္မိ) စေတာပိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၅။ (ဝဿိကသာဋိကစီဝရသ္မိ) ပရိယံဋေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၆။ (စီဝရသ္မိ) အစ္ဆိန္ဒေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၇။ (စီဝရသ္မိ) ဝါယာပိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၆၁)
- ၁၈။ (သံဃိကသ္မိ လာဘသ္မိ) ပရိဏာမိတေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (။)
- ၁၉။ (ဘူတသ္မိ) အာရောစိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၂)
- ၂၀။ (ဘိက္ခုသ္မိ) နိက္ကမိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၃)
- ၂၁။ (ဥဒကသ္မိ) သိပ္ပိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၂၂။ (စီဝရသ္မိ) ဒိန္နေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၄)
- ၂၃။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ဥယျောဓိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၆)
- ၂၄။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ဟာသိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၇)
- ၂၅။ (ဘိက္ခုသ္မိ) ဘိသာပိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၂၆။ (ဇောတိသ္မိ) သမာဒဟိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၂၇။ (နဝသ္မိ စီဝရသ္မိ) ပရိဘုတ္တေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၃၇

- ၂၈။ (ဝိနယသ္မိ) ဝိဝဏ္ဏိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၉)
- ၂၉။ (ဘိက္ခုသ္မိ) အနန္တံသိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၇၀)
- ၃၀။ (သုစိယရသ္မိ) ကာရာပိတေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၇၁)

* * * * *

အရတူ နာမဝိသေသန (ပဌမာ ကေဂုဏ်)

- ၁။ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပတ္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၅)
- ၂။ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆတိ။ (။)
- ၃။ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆတိ။ (။)
- ၄။ အစွယော တေန သမော နတ္ထိ။ (၂၆၁)
- ၅။ သိက္ခာ တောဒိသိ နတ္ထိ။ (၂၆၂)
- ၆။ တာဒိသော စောဒကော ဈာပေတိ အတ္တာနံ။ (၂၈၄)
- ၇။ ပေါရာဏိကာ သံဃာဋ္ဌိ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ (၃၀၉)
- ၈။ နဝါ သံဃာဋ္ဌိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ (။)
- ၉။ ပေါရာဏကော ဥတ္တရာသဂေါ (အန္တရဝါသကော) ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၀။ နဝေါ ဥတ္တရာသဂေါ (အန္တရဝါသကော) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၁။ အယံ ပဌမာ (ဒုတိယာ၊ တတိယာ၊ စတုတ္ထိ) ဝိသုဒ္ဓိ။ (၃၂၈)
- ၁၂။ သမဂ္ဂေါ နံ သံဃော ဥက္ကိပတိ။ (၂၁၃)
- ၁၃။ သမဂ္ဂေါ နံ သံဃော ဥက္ကိတ္တံ ဩသာရေတိ။ (။)
- ၁၄။ လဟုကာ (ဂရုကာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (၂၁၁)
- ၁၅။ သာဝသေသော (အနဝသေသာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၆။ ဒုဠုလ္လာ (အဒုဠုလ္လာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၇။ ဒေသနာဂါမိနီ (အဒေသနာဂါမိနီ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၈။ အန္တရာယိကာ (အနန္တရာယိကာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၁၉။ ထုလ္လဝဇ္ဇာ (အထုလ္လဝဇ္ဇာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၂၀။ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တာ (န ဂိဟိပဋိသံယုတ္တာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၂၁။ နိယတာ (အနိယတာ) အာပတ္တိ ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)
- ၂၂။ အာဒိကရော (အနာဒိကရော) ပုဂ္ဂလော ဇနိတဗ္ဗာ။ (။)

၃၈

သာမဏေကျော်

- ၂၃။ အဓိစွာပတ္တိကော (အဘိဏ္ဍာပတ္တိကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၄။ စောဒကော (စုဒ္ဓိတကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၅။ အဓမ္မစောဒကော (အဓမ္မစုဒ္ဓိတကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၁)
- ၂၆။ ဓမ္မစောဒကော (ဓမ္မစုဒ္ဓိတကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၇။ နိယတော (အနိယတော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (၂၁၁)
- ၂၈။ အဘဗ္ဗာပတ္တိကော (ဘဗ္ဗာပတ္တိကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၉။ ဥက္ခိတ္တကော (အနုက္ခိတ္တကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၃၀။ နာသိတကော (အနာသိတကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၃၁။ သမာနသံဝါသကော (အသမာနသံဝါသကော) ပုဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော။ (။)
- ၃၂။ ဥပ္ပန္နံ ပဋိဘာနံ (ဂမိယစိတ္တံ) ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယံ။ (၂၃၁)
- ၃၃။ ဥပ္ပဇ္ဇော ရာဂေါ (ဒေါသော၊ မောဟော) ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယော။ (။)

* * * * *

အရတူ နာမဝိသေသန (ပထမာ ဗဟုဂုဏ်)

- ၁။ ဉာယာနိ ခေါ ပနဿ ပါတိမောက္ခာနိ ဝိတ္တာရေန သွာဂတာနိ ဟောန္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၂)
- ၂။ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု။ အာဂန္တုကဝတ္ထေ န ဝတ္တန္တိ။ (၃၄၉)
- ၃။ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု။ အာဝါသိကဝတ္ထေ န ဝတ္တန္တိ။ (။)
- ၄။ နဝါ ဘိက္ခု။ ဘတ္တဂ္ဂေ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ အာသနံ ပဋိဗာဟန္တိ။ (။)
- ၅။ နဝါ ဘိက္ခု။ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ သေနာသနံ ပဋိဗာဟန္တိ။ (။)
- ၆။ ပဋိမေ ဥပါလိ ဓမ္မိကာ (အဓမ္မိကာ) ဝိနယဗျာကရဏာ။ (၃၅၅)
- ၇။ ပဗ္ဗာပတ္တိယော ကာယတော သမုဋ္ဌန္တိ၊ န ဝါစတော န စိတ္တတော။ (၂၃၀)
- ၈။ ပဗ္ဗာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စ သမုဋ္ဌန္တိ၊ န စိတ္တတော (။)
- ၉။ ပဗ္ဗာပတ္တိယော ဒေသနာဂါမိယော။ (၂၃၁)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၃၉

- ၁၀။ ပဉ္စ ကပ္ပိယာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ (။)
- ၁၁။ ပဉ္စ အကပ္ပိယာနိ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၁)
- ၁၂။ ပဉ္စ ကမ္မာနိ အာနန္တရိကာနိ။ (၂၃၀)
- ၁၃။ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ နိယတာ။ (၂၃၀)
- ၁၄။ ပဉ္စ ဆေဒနကာ အာပတ္တိယော။ (။)
- ၁၅။ ဆစ္ဆေဒနကာ အာပတ္တိယော။ (၂၃၇)
- ၁၆။ ဆ အာပတ္တိယော ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ န ဝါစတော။
(။)
- ၁၇။ ဆ အာပတ္တိယော ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ န ကာယတော။
(။)
- ၁၈။ ဆ အာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ။
(။)
- ၁၉။ သတ္တ အဓိဋ္ဌိကာ (ဓိဋ္ဌိကာ) ပဋိညာတကရဏာ။ (၂၃၉)
- ၂၀။ သတ္တ အဓိဋ္ဌိကာနိ (ဓိဋ္ဌိကာနိ) ပါတိမောက္ခဌပနာနိ။ (၂၄၀)
- ၂၁။ ဒသ အဓိဋ္ဌိကာ (ဓိဋ္ဌိကာ) သလာကဂ္ဂါဟာ။ (၂၄၅)
- ၂၂။ ကောဒသ ပါဒုကာ အကပ္ပိယာ။ (၂၄၉)
- ၂၃။ ကောဒသ ပတ္တာ အကပ္ပိယာ။ (။)
- ၂၄။ ကောဒသ စိဝရာနိ အကပ္ပိယာနိ။ (။)
- ၂၅။ ကောဒသ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ။ (။)
- ၂၆။ ကောဒသ ဂဏ္ဍိကာ ကပ္ပိယာ။ (။)
- ၂၇။ ကောဒသ ဝိဓာ ကပ္ပိယာ။ (။)
- ၂၈။ ကောဒသ ပထဝီ ကပ္ပိယာ။ (။)
- ၂၉။ ကောဒသ ပထဝီ အကပ္ပိယာ။ (။)
- ၃၀။ ကောဒသ ပုဂ္ဂလာ အဝနိယာ။ (။)

* * * * *

အရတူ နာမဝိသေသန (ဒုတိယာဝိဘတ် ကေဂုဏ်)

- ၁။ ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၅)
- ၂။ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ။ (။)
- ၃။ ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ။ (။)
- ၄။ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ (။)
- ၅။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ အဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ သာတိသာရံ ဝတ္ထု အဇ္ဈာစရိတုံ ဘိက္ခု။
စ ဘိက္ခုနိယော စ အရိယပုဂ္ဂလာ။ (၂၁၄)
- ၆။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ သာတိသာရံ ဝတ္ထု အဇ္ဈာစရိတုံ ဘိက္ခု။ စ
ဘိက္ခုနိယော စ ပုထုဇ္ဇနာ။ (။)
- ၇။ လဟကကရုကံ အာပတ္တိံ ဇာနတိ။ (န ဇာနတိ။ (၂၃၃)
- ၈။ သာဝသေသာနဝသေသံ အာပတ္တိံ ဇာနတိ။ (န ဇာနတိ) (။)
- ၉။ ဒုဋ္ဌုလ္လာဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ ဇာနတိ။ (န ဇာနတိ) (။)
- ၁၀။ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုက္ခတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။
(၂၃၅)
- ၁၁။ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။(။)
- ၁၂။ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ (၂၄၁)
- ၁၃။ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ (၇၃)
- ၁၄။ ဘူတံ အညံ ဗျာကရေတိ။ (၃၂၈)
- ၁၅။ အညံ ဝါ တာဒိသိကံ (အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ) (၃၁၆)
- ၁၆။ တတော ဝါ ပါပိဋ္ဌတရံ (အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။) (။)
- ၁၇။ ဥပသမ္ပဒံ ပုစ္ဆိသံ (ဝိဿန္တိသံ) သနိဒါနံ သဥဒ္ဓေသံ။ (၂၀၇)
- ၁၈။ ကိစ္စာမိကရဏံ သတ္တန္တံ သမထာနံ ဧကံ သမထံ ဘဇေတိ။ (၂၀၆)
- ၁၉။ အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနဿမ္ပေ ဥလ္လပန္တော တိဿော အာပတ္တိယော
အာပဇ္ဇတိ။ (၅၆)
- ၂၀။ အတိရေကစီဝရံ (အတိရေကပတ္တိံ) ဒသာဟံ အတိက္ကာမေန္တော ဧကံ
အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၅၈၊ ၆၀)
- ၂၁။ ကေရတ္တံ တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသန္တော ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ (၅၈)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၄

- ၂၂။ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၆၀)
- ၂၃။ အကာလစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ မာသံ အတိက္ကာမေန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၅၉)
- ၂၄။ အစ္စေကစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၆၁)
- ၂၅။ တိဏ္ဍံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ အန္တရယရေ နိက္ခိယိတွာ အတိရေကဆာ ရတ္တံ ဝိပွဝသန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (၆၁)
- ၂၆။ ကောသိယမိဿကံ သန္တတံ ကာရာပေန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၅၉)
- ၂၇။ နာနပ္ပကာရကံ ဂ္ဂဟိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၀)
- ၂၈။ နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)

* * * * *

အရတူ နာမဝိသေသန (ဒုတိယာ ဗဟုဝုဋ်)

- ၁။ ကာယသံသဂ္ဂံ သာဒိယနပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၅၀)
- ၂။ ဝဇ္ဇပုဋိန္ဒြာဒနပစ္စယာ စတသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၃။ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသနာယ န ပဋိနိဿန္တနပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၄။ အဋ္ဌဗံ ဝတ္ထု ပရိပ္ပုရဏပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၅၀)
- ၅။ ဥဿယဝါဒိကာ ဘိက္ခုနီ အမ္ဘိ ကရဏပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၅၁)
- ၆။ စောရိ ဝုဠာပနပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၇။ ကော ဂါမန္တရံ ဂမနပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)

- ၈။ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝနပစ္စယာ စတသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။
(။)
- ၉။ အဒိန္နံ အာဒိယနပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၁၀။ သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၁၁။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဥလ္လပနပစ္စယာ တိသော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။
(။)
- ၁၂။ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇနပစ္စယာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၉၀)
- ၁၃။ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေက္ခော ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။
(၆၈)
- ၁၄။ မဇ္ဇံ ပိဝေက္ခော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၇)
- ၁၅။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒိ ဘာသက္ခော ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၁)
- ၁၆။ ဂူပိယံ ပဋိဂ္ဂဏှော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၆၀)
- ၁၇။ နိကာယေ ပဉ္စ ဝါစေသုံ၊ သတ္တ စေဝ ပကရဏေ။ (၃)
- ၁၈။ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော သီဟော ပိဋကေ တိဏိ ဒေသယိ။ (၁၅၇)
- ၁၉။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတော သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ။ (၄၁)
- ၂၂။ ကောဒသ ဝရာနိ ယာစိသု။ (၂၄၉)
- ၂၃။ ဒသ ဝရာနိ ယာစိသု။ (၂၄၈)
- ၂၄။ ဝေသာလိယာ ဒသ ဝတ္ထုနိ ဒီပေန္တိ။ (။)
- ၂၅။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေန န သော ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိပိတဗ္ဗော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၃)
- ၂၆။ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေန ပရေသမ္ဘိ သဒ္ဓါယ သာ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၇။ သဗ္ဗာနိပေတာနိ ဝိယာကရောဟိ။ (၂၅၇)
- ၂၈။ ဥဘော ဧတေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ ယထာဓမ္မော တထာ ကရေ။ (၂၈၄)
- ၂၉။ ဥဘော အံသကူဇေ ဒေသေတိ။ ၃၃၉)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၄၃

၃၀။ အပလောကနကမ္ဘာ၌ ဣမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ၊ ဉတ္တိကမ္ဘာ၌ ဣမာနိ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ၊ ဉတ္တိဒုတိယကမ္ဘာ၌ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္ဘာ၌ ဣမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။ (၃၈၄)

* * * * *

အာချာတ်ပဉ္စမိဝိဘတ်ဝါကျများ

- ၁။ စေခိုင်းသောခါ၊ လော-ချေပါ၊ ရံခါ ရမည် ပေး။
- ၂။ တိုက်တွန်း တောင်းပန်၊ ပါလောခံ၊ ရံဖန် “တော်မူ” ပေး
- ၃။ တောင်းသောအခါ၊ တော်မူပါ၊ လျော်စွာ ပါလော ပေး။
- ၄။ ဆုတောင်းမှုကို၊ ရပါလို၊ ချင်-လို-ပါရစေ ပေး။
- ၅။ မိမိအတွက်၊ တောင့်တချက်၊ အနက် ရလို-ပေး။
- ၆။ သူများတွက်တာ၊ တောင့်တရာ၊ ပါစေသတည်း ပေး။
- ၇။ ကျိန်ဆဲရာဝယ်၊ ဒေါသခြယ်၊ စေဟယ်-သတည်း ပေး။
- ၈။ ကျိန်စာဆိုငြား၊ ပါစေသား၊ စကား “စေရဲ့” ပေး။
- ၉။ ချင်းချင်းဆက်သွယ်၊ မေးရာဝယ်၊ မှတ်ဖွယ် “မှာလော”ပေး။
- ၁၀။ စီမံရာသည်၊ လော-ရမည်၊ နှစ်လီ သင့်အောင် ပေး။
- ၁၁။ ဖိတ်မံခေါ်ရာ၊ တော်မူပါ၊ လျော်စွာ ကြည့်၍ပေး။
- ၁၂။ ပင့်ဖိတ်ရာလည်း၊ ထိုပုံမှီး၊ အပြီး မှတ်၍ပေး။
- ၁။ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၅၅)
- ၂။ အနုယောဂဝတ္ထံ နိသာမယ။ (၂၇၉)
- ၃။ ဟိတေသီ အနုယုဉ္ဇသု၊ ကာလေနတ္ထုပသံဟိတံ။ (။)
- ၄။ အနုမောဒထ။ (၃၀၉)
- ၅။ အနုမောဒါဟိ။ (။)
- ၆။ ဣယံ တာဝ အာယသ္မာ ကာယိကံ (ဝါစသိကံ) သိက္ခသု။ (၃၂၉)
- ၇။ ဣယံ တာဝ အာယသ္မာ သဗြဟ္မစာရီသု မေတ္တံ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေဟိ။(။)
- ၈။ ဣယံ တာဝ အာယသ္မာ အာဂမံ ပရိယာပုဏသု။ (။)
- ၉။ ဣယံ တာဝ အာယသ္မာ ဝိနယံ ပရိယာပုဏသု။ (၃၃၀)
- ၁၀။ ပုစ္ဆာမိ တံ ဗြူဟိ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒ။ (၃၇၀)

- ၁၁။ ဝိနယာနိ သုဏောဟိ မေ။ (။)
- ၁၂။ ဝိနယာနိ သုဏောမ တေ။ (။)
- ၁၃။ န “စေဟိ ဘိက္ခု”တိ ဖိနော အဝေါစ။ (၃၇၆)
- ၁၄။ ကုဋိ မေ ကရောထ။ (၁၇၁)
- ၁၅။ သဗ္ဗာနိပေတာနိ ဝိယာကရောဟိ။ (၂၅၇)
- ၁၆။ ဟန္တ ဝါကျံ သုဏောမ တေ။ (။)
- ၁၇။ တသ္မာ ဆန္တံ ဝိဝရေထ။ (၂၆၃)
- ၁၈။ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။ (၂၆၁)
- ၁၉။ တံ တွံ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ။ (၁၄၈)
- ၂၀။ ဟောယျေ၊ ဣမံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေဟိ။ (၁၃၅)
- ၂၁။ ဟောဝုသော။ (၆၆)

* * * * *

အာချာတ် သတ္တမိဝိဘတ်ဝါကျများ

- ၁။ ကြိစည်-ခွင့်ပြု၊ နက် (၂) ၃, သက်မှု သတ္တမိ။
- ၂။ ပဉ္စမိလား၊ ခြားနက်များ၊ သက်သွားပါသေးသည်။
- ၁။ အကြဿ ပေမံ ဝါ ဒေါသော ဝါ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၂၈၇)
- ၂။ ပေမေ ဝါ သတိ ဒေါသေ ဝါ ဆန္ဒာပိ (ဒေါသာပိ၊ မောဟာပိ၊ ဘယာပိ) ဂစ္ဆေယျ။ (၂၈၇)
- ၃။ သော စေ ဝေ ဝဒေယျ။ (၂၉၉)
- ၄။ မာဟံ သံဃေန နာနတ္ထော အသံ။ (၃၁၈)
- ၅။ ဣတ္ထိ စ အပ္ပန္နရေ သိယာ။ (၃၇၅)
- ၆။ ဘိက္ခု စ ဗဟိဒ္ဓါ သိယာ။ (။)
- ၇။ ကထံ ပါရာဖိကော သိယာ။ (။)
- ၈။ သာမံ ဂဟေတွာန နိက္ခိပေယျ။ (။)
- ၉။ စတုသဋ္ဌိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇေယျ ကေတော။ (။)
- ၁၀။ ကမ္မံ ကရေယျံ သမဂ္ဂသညိနော။ (။)
- ၁၁။ ကမ္မဉ္စ တံ ကုပ္ပေယျ ဝဂ္ဂပစ္စယာ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၄၅

- ၁၂။ ဣတ္ထိ ဟနေ, န မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ ပိတရံ ဟနေ။ (၃၇၅)
- ၁၃။ ဟနေယျ အနရိယံ မန္ဒော။ (။)
- ၁၄။ ဣတ္ထိ ဟနေ စ မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ ပိတရံ ဟနေ။ (။)
- ၁၅။ အသမ္ပုဇီဘူတဿ ကရေယျ ကမ္ဘံ။ (။)
- ၁၆။ ကတဉ္စ ကမ္ဘံ သုကတံ ဘဝေယျ။ (။)
- ၁၇။ ကာရကော စ သံဃော အနာပတ္တိကော သိယာ။ (။)
- ၁၈။ သမ္ပုဇီဘူတဿ ကရေယျ ကမ္ဘံ။ (။)
- ၁၉။ ကတဉ္စ ကမ္ဘံ အကတံ ဘဝေယျ။ (။)
- ၂၀။ ကာရကော စ သံဃော သာပတ္တိကော သိယာ။ (။)
- ၂၁။ န စာပိ သော ဝေဒနာဇ္ဇော ဘဝေယျ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၃၇၇)
- ၂၂။ စိဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆေယျ အနုယောဇနံ။ (၃၇၇)
- ၂၃။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာပဇ္ဇေယျ ကေတော။ (။)
- ၂၄။ မာတရံ စိဝရံ ယာစေ။ (၃၇၈)
- ၂၅။ တေန နိဝတ္တော ယေန ကာမံ ဝဇေယျ။ (။)
- ၂၆။ သာမံ ဂဟေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ။ (၂၆၂)
- ၂၇။ အနိဝါရေတွာ တဟိ ဘုဇ္ဇေ။ (။)
- ၂၈။ အဂိလာနော တဟိ ဘုဇ္ဇေ။ (။)
- ၂၉။ အဝိဒိတံ တဟိ ဘုဇ္ဇေ။ (။)
- ၃၀။ ဒဓိံ သယံ ဝိညာပေယျ ဘိက္ခုနီ။ (။)
- ၃၁။ တသ္မာ သိက္ခေ ပရိဝါရံ ဓမ္မကာမော သုပေသလော။ (၁၅၇)

* * * * *

အာချာတ်ကြိုယာကံဟော ဝါကျများ

- ၁။ ကံဟောဝါကျ၊ ကတ္တားက၊ တတိယဝိဘတ်ပါ။
- ၂။ ကံဟောဝါကျ၊ ကံပုဒ်က၊ ပထမဝိဘတ်ပါ။
- ၃။ ကံဟောကြိုယာ၊ နက်ပေးရာ၊ ထည့်ပါ (အပ်)ကိုပါ။
- ၄။ ကံနှင်ကြိုယာ၊ ဝုစ်တူပါ၊ တူပါ အရပါ။

၄၆

သာမဏေကျော်

- ၁။ တေသံ သင်္ခတမ္ဗောနံ နာမမတ္တံ န နာယတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၅၇)
- ၂။ ယတ္ထ သမ္ပုချိဝိနယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ယေဘုယျသိကာ လဗ္ဘတိ။ (၁၉၂)
- ၃။ ပါရာဇိကံ သံဃာဒိသေသော “သီလဝိပတ္တိ”တိ ဂုစ္စတိ။ (၂၅၇)
- ၄။ အနိယတာ စ ဒွေ ဟောန္တိ၊ နိဿဂ္ဂိယာ စတုဝိသတိ။
ဆပညာသသတဉ္စေဝ၊ ခုဒ္ဒကာနိ ပဂုစ္စန္တိ။ (၂၅၆)
- ၅။ တေနေတံ ဣတိ ဂုစ္စတိ။ (၂၆၁)
- ၆။ “ဂါရယု”န္တိ ပဂုစ္စတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၆၂)
- ၇။ ကီဒိသော ဂုစ္စတိ အလန္တိပုဂ္ဂလော (လန္တိပုဂ္ဂလော) (၂၇၉)
- ၈။ ဒေသော ဂုစ္စတိ အလန္တိပုဂ္ဂလော (လန္တိပုဂ္ဂလော) (။)
- ၉။ ကီဒိသော ဂုစ္စတိ အဓမ္မစောဒကော။ (ဓမ္မစောဒကော) (၂၈၀)
- ၁၀။ ဒေသော ဂုစ္စတိ အဓမ္မစောဒကော။ (ဓမ္မစောဒကော) (။)
- ၁၁။ ကီဒိသော ဂုစ္စတိ ဗာလစောဒကော။ (ပဏ္ဍိတစောဒကော) (။)
- ၁၂။ ဒေသော ဂုစ္စတိ ဗာလစောဒကော။ (ပဏ္ဍိတစောဒကော) (။)
- ၁၃။ စောဒနာ ကိန္တိ ဂုစ္စတိ။ (။)
- ၁၄။ စောဒနာ တေန ဂုစ္စတိ။ (။)
- ၁၅။ သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု အပ္ပဋိက္ခောတိ (သပ္ပဋိက္ခောတိ) ဂုစ္စတိ။ (၂၈၉)
- ၁၆။ ကတိ ကထိနုဒ္ဒါရာ အန္တောသီမာယ (ဗဟိသီမာယ) ဥဒ္ဓရိယုန္တိ။ (၃၁၂)
- ၁၇။ ဒွေ ကထိနုဒ္ဒါရာ အန္တောသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ။ (။)
- ၁၈။ စတ္တာရော ကထိနုဒ္ဒါရာ ဗဟိသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ။ (။)
- ၁၉။ စတ္တာရော ကထိနုဒ္ဒါရာ သိယာ အန္တောသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ။ သိယာ ဗဟိ သီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ။ (။)
- ၂၀။ သမ္ဘောဂေါ ဧကေစ္စော တဟိ န လဗ္ဘတိ။ (၃၇၃)

* * * * *

ကတ္တားဟော (တ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

၁။ ကတ္တားဟောမှာ၊ ကိတ်ကြိယာ၊ တူပါ ကတ္တားနှင့်။

၂။ လိင်တူ-ဝစ်တူ၊ ဝိဘတ်တူ၊ ရတူ တူ (၄) ဆင့်။

၁။ ဥပဇ္ဈာယော ပက္ကန္တော ဝါ ဟောတိ၊ ဝိဗ္ဗန္တော ဝါ၊ ကာလကံတော ဝါ၊ ပက္ခပက္ကန္တော ဝါ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၀)

၂။ (အယံ ဘိက္ခု) ပါရာဇိကံ (သံဃာဒိဿသံ၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါဠိ ဒေသနီယံ၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုတ္တသိတံ) အဇ္ဈာပန္နော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၉)

၃။ ဘိက္ခု သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ။ (၁၆၈)

၄။ ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရတိ။ (၁၆၈)

၅။ ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆန္တော ဗဟုနောဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ (၂၉၃)

၆။ (တံ အာပန္နန္တော) စုတော ပရဒ္ဓေါ ဘဌော စ။ (၂၆၁)

၇။ အနိယတော န နိယတော။ (။)

၈။ (အပရဒ္ဓံ) ဝိရဒ္ဓဉ္စ၊ ခလိတံ ယဉ္စ ဒုက္ကဋ်။ (၂၆၂)

၉။ မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ (ဝစီကမ္ပံ၊ မနောကမ္ပံ) ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ။ (၁၆၇)

၁၀။ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏံ ဥပနိဿိတံ၊ ကတမံ အဓိကရဏံ ပရိယာပန္နံ။ (၂၀၄)

၁၁။ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ ဥပနိဿိတံ၊ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ ပရိယာပန္နံ။ (။)

၁၂။ အယံ ဝိသမနိဿိတော ဝါ ဂဟနနိဿိတော ဝါ ဗလဝနိဿိတော ဝါ။ (၂၉၄)

၁၃။ တဿ ဘီတော အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ။ (။)

၁၄။ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော။ (၂၄၁)

၁၅။ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ (။)

၁၆။ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ။ (။)

ကံဟော (တ)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

၁။ ကံဟောဝါကျ၊ ကိတ်ကြိယ၊ တူရ ကံပုဒ်နှင့်။

၂။ လိင်တူ-ပုစိတူ၊ ဝိဘတ်တူ၊ ရတူ တူ (၄) ဆင့်။

၁။ ဝဏ္ဏိတံ ပုဒ္ဓေဟိ ပုဒ္ဓသာဝကေဟိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၃)

၂။ သောဠသ ဇာနန္တိ ပညတ္တာ၊ ပုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။ (၂၅၈)

၃။ ပါရာဇိကန္တိ ယံ ဝုတ္တံ။ (၂၆၁)

၄။ ပဉ္စမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။ (၃၇၃)

၅။ ယာဝ သုပုစ္ဆိတံ တယာ၊ ယာဝ ဝိဿနိတံ မယာ။ (၃၇၂)

၆။ န ဇာပိ သံဃေန သမ္ပုတိ ဒိန္နာ။ (၃၇၇)

၇။ သော စ ဓမ္မော သုဂတေန ဒေသိတော။ (။)

၈။ ဘာသိတံ လပိတံ (အဘာသိတံ အလပိတံ) တထာဂတေန။ (၂၉၂)

၉။ အာစိတ္တံ (အနာစိတ္တံ) တထာဂတေန။ (။)

၁၀။ ပညတ္တံ (အပညတ္တံ) တထာဂတေန။ (။)

၁၁။ ကိံ တေ ဒိဋ္ဌံ။ (သုတံ) (၂၉၉)

၁၂။ ကိန္တိံ တေ ဒိဋ္ဌံ။ (သုတံ) (။)

၁၃။ ကဒါ တေ ဒိဋ္ဌံ။ (သုတံ) (။)

၁၄။ ကတ္ထ တေ ဒိဋ္ဌံ။ (သုတံ) (။)

၁၅။ ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပန္နော ဒိဋ္ဌော။ (။)

၁၆။ ကဿ ကထိနံ အနတ္တတံ။ (အတ္တတံ) (၃၀၂)

၁၇။ ကိန္တိ ကထိနံ အနတ္တတံ။ (အတ္တတံ) (။)

၁၈။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အနတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ အနတ္တာရကဿ စ အနုနုမော ဒကဿ စ။ (၃၀၂)

၁၉။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ အတ္တာရကဿ စ အနုနုမောဒကဿ စ။ (။)

၂၀။ အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၉)

၂၁။ ယာယ အာပတ္တိယာ သံဃေန ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ။ (၂၂၁)

၂၂။ သတ္တုသာသနံ ကတံ ဟောတိ။ (၂၃၁)

၂၃။ ပဉ္စ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။ (၃၇၃)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၄၉

- ၂၄။ ဒွါဒေသ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၃၆၉)
- ၂၅။ စတသေသာ ကမ္မသမ္ပတ္တိယော ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၂)
- ၂၆။ ဆ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၂)
- ၂၇။ ယံ ဒေသိတံနန္တမိနေန တာဒိနာ။ (၃၇၁)
- ၂၈။ ပဉ္စ သတ္တတိ သေဝိယာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၃၇၂)
- ၂၉။ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၃၇၀)
- ၃၀။ တေဝိသ သံဃာဒိသေသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စပန္နုနာ။ (၂)
- ၃၁။ ဣဒံ ပနာဝသော ကတ္ထ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ (၃၇၀)
- ၃၂။ ကေုတ္တရိကာ ဝိမလာ၊ မဟာဝိရေန ဒေသိတာ။ (၂၅၀)

* * * * *

(တွာ၊ တွာန) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ ရေ-နောက်-တူပါ၊ ကြိယာ၊ သက်ပါ တွာပစ္စည်း။
 - ၂။ ကြောင့်-သော် နှစ်ဖြာ၊ ပေါင်း (၅)ဖြာ၊ သက်ပါ တွာပစ္စည်း။
 - ၁။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂)
 - ၂။ ဒသ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ ပဋ္ဌမံ ပါရာဇိကံ ပညတ္တံ။ (၂)
 - ၃။ သိက္ခံ ဝါ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တိဿတိ။ (၂၃၅)
 - ၄။ နိဒါနံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ။ (၂၃၅)
 - ၅။ အနုဝိစ္စပိ ဝိညု ပသံသန္တိ။ (၂၃၅)
 - ၆။ အနုဝိစ္စပိ ဝိညု ဂရဟန္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၅)
 - ၇။ အဓမ္မေန ကာရေတိ အပ္ပဋိညာယ။ (၂၃၁)
 - ၈။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဿာယ န ဝတ္ထဗ္ဗံ အလန္တိဿ စ ဗာလဿ စ။ (၂၁၄)
 - ၉။ အဂီလာနော အတ္တနော အတ္တာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇတိ။ (၂၅၈)
 - ၁၀။ နိဿာယိတွာန ဒေသေတိ။ (၂၆၁)
 - ၁၁။ ဘိက္ခုဿ သုတွာ ပရိသင်္ကသိ။ (၂၈၂)
 - ၁၂။ န စ အာမိသံ နိဿာယ၊ န စ နိဿာယ ပုဂ္ဂလံ။
- ဥဘော ဧတေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယထာ ဓမ္မော တထာ ကရေ။ (၂၈၄)

၅၀

သာမဏေကျော်

- ၁၃။ သာဓုကံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပရော ပဋိပုစ္ဆိတွာ ယထာ ပဋိညာယ ကာရေ-
တဗ္ဗော။ (၂၈)
- ၁၄။ အဝဇာနိတွာ ဝါ ပဋိဇာနာတိ။ (၂၉)
- ၁၅။ ပဋိဇာနိတွာ ဝါ အဝဇာနာတိ။ (၂၀)
- ၁၆။ အနုမောဒကေဟိ ဘိက္ခုဟိ ကေသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလီ
ပဂ္ဂဟေတွာ ဝေမဿ ဝစနီယော။ (၃၀)
- ၁၇။ ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ တဒဟေဝ ဇောဝိတွာ ဝိမုတ္တိတွာ ဝိစာရေတွာ
ဆိန္ဒိတွာ သိဗ္ဗေတွာ ရဝိတွာ ကပ္ပံ ကတွာ ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ (၃၀)
- ၁၈။ စတုရော ဇနာ သံဝိဇာယ ဂရုဘဏ္ဍံ အဝါဟရုံ။ (၃၁)
- ၁၉။ ဇောဒယိတွာ သာရယိတွာ သမ္ပုဇိဘူတဿ ကရေယျ ကမ္ပံ။ (၃၂)
- ၂၀။ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆေယျ အနုယောဇနံ။ (၃၃)
- ၂၁။ ဒုက္ကရံ ဝိဝိဓံ ကတွာ၊ ပူရယိတွာန ပါရမီ။
ဥပ္ပုစ္ဆန္တိ မဟာဝီရာ၊ စက္ခုဘူတာ သဗြဟ္မကေ။ (၃၄)
- ၂၂။ အာပတ္တိ အာပန္နိတွာ န ဣစ္ဆတိ အာပတ္တိ ပဿိတုံ။ (၂၅)
- ၂၃။ သင်္ဃိစ္စ အာပတ္တိ အာပန္နတိ။ (၂၆)
- ၂၄။ ဩမုဒ္ဓိတွာ သံယေန ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ ကာတဗ္ဗာ။ (၃၇)
- ၂၅။ ဝိဝရိတွာ ကာယံ ဘိက္ခုနီနံ (ဘိက္ခုနံ) ဒဿေတိ။ (၃၈)
- ၂၆။ အန္တောသီမာယ အာဝေနိဘာဝံ ကရိတွာ ဂဏံ ဗန္ဓိတွာ အာဝေနိ
ဥပေါသထံ ကရောန္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၉)
- ၂၇။ ဝိနိဇာယ ဒိဋ္ဌိ ကမ္မေန။ (၄၀)

* * * * *

(တုံ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ လိုရိနက်ယှဉ်၊ ထိုက်-စွမ်းယှဉ်၊ လျော်ယှဉ် တုံသက်ရာ။
- ၂။ သင့်-အပ်-လျှောက်ပတ်၊ စသည်မှတ်၊ ယှဉ်လတ် တုံသက်ရာ။
- ၃။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ အဘဗ္ဗာ အာပတ္တိ အာပန္နိတုံ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၄)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၅၁

- ၂။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဗ္ဗာ အာပတ္တိ အာပန္နိတုံ ဘိက္ခု။ စ ဘိက္ခုနိယော စ။ (။)
- ၃။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ အဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိ အာပန္နိတုံ ဘိက္ခု။ စ ဘိက္ခုနိယော
စ အရိယပုဂ္ဂလာ။ (။)
- ၄။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိ အာပန္နိတုံ ဘိက္ခု။ စ ဘိက္ခုနိယော
စ ပုထုဇ္ဇနာ။ (။)
- ၅။ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘဗ္ဗော ကထိနံ အတ္ထရိတုံ။
(၃၀၇)
- ၆။ ပဋိဗလော ဟောတိ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ။ (၃၁၄)
- ၇။ ပဋိဗလော ဟောတိ အနဘိရုတံ ဂူပကာသေတုံ ဝါ ဂူပကာသာပေတုံ
ဝါ။ (။)
- ၈။ ပဋိဗလော ဟောတိ ဥပ္ပန္နံ ကုက္ကုစ္စံ မေတော ဝိနောဒေတုံ။ (။)
- ၉။ ပဋိဗလော ဟောတိ ဥပ္ပန္နံ ဒိဋ္ဌိဂတံ မေတော ဝိဝေစေတုံ။ (။)
- ၁၀။ ပဋိဗလော ဟောတိ အဘိဓမ္မေ ဝိနေတုံ။ (။)
- ၁၁။ ပဋိဗလော ဟောတိ အဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ။ (။)
- ၁၂။ ပဋိဗလော န ခေါ အယံ သံယော (ဂဏော၊ ပုဂ္ဂလော) ဣမံ အဓိကရဏံ
ဂူပသမေတုံ။ (၂၉၁)
- ၁၃။ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘဗ္ဗော ကထိနံ အတ္ထရိတုံ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၇)
- ၁၄။ အဟာလော ဣမံ အတ္တာဒါနံ အာဒါတုံ။ (၃၃၁)
- ၁၅။ ပဋိဗလော ဟောတိ ဥဘော အတ္ထပစ္စတ္ထိကေ အဿာသေတုံ
သဋ္ဌာပေတုံ နိဇ္ဈာပေတုံ ပေက္ခေတုံ ပဿာဒေတုံ။ (၃၃၃)
- ၁၆။ ပဋိဗလော အနုယုတ္တိယမာနော အနုယောဂံ ဒါတုံ။ (။)
- ၁၇။ ပဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ အလံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေတုံ။
(၃၄၇)
- ၁၈။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ အဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ သာတိသာရံ ဝတ္ထု၊ အဇ္ဈာစရိတုံ ဘိက္ခု။
စ ဘိက္ခုနိယော စ အရိယပုဂ္ဂလာ။ (၂၁၄)
- ၁၉။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဗ္ဗာ သဗ္ဗိစ္စ သာတိသာရံ ဝတ္ထု၊ အဇ္ဈာစရိတုံ ဘိက္ခု။ စ
ဘိက္ခုနိယော စ ပုထုဇ္ဇနာ။ (၂၁၄)

၂၀။ နော စ လဗ္ဘာ ဣမေသံ မ္ဗောနံ ဝိနိဗ္ဗာဏိတော ဝိနိဗ္ဗာဏိတော နာနာကရဿံ
ပညာပေတုံ။ (၁၉၅)

* * * * *

(တဗ္ဗ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ တဗ္ဗ-အနိယ၊ ကံဟောစွ၊ တူရ ကံပုဒ်နှင့်။
- ၂။ လိင်တူ-ဝုဗ်တူ၊ ဝိဘတ်တူ၊ ရတူ တူ (၄) ဆင့်။
- ၃။ ကံအနက်ပြင်၊ ထိုက်-သင့်ပင်၊ နိုင်ပင် ပြသေးရှင့်။
- ၁။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဥပဇ္ဈာယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၇)
- ၂။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န အာစရိယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (။)
- ၃။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န အာဂမော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (။)
- ၄။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ကုလပဒေသော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (။)
- ၅။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဇာတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (၂၈၇)
- ၆။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဇာတိဘူမိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၇)
- ၇။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န နာမံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (။)
- ၈။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဂေါတ္တံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ (။)
- ၉။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဖိမံ ပေက္ခိတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၀။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န အက္ခိ နိဓဏိတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၁။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဘမုကံ (သီသံ) ဥက္ခိပိတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၂။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဟတ္ထဝိကာရော ကာတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၃။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ဟတ္ထမုဒ္ဒါ ဒေသောတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၄။ အနုဝိဇ္ဇာကေန န ကုမ္မဂ္ဂေါ သေဝိတဗ္ဗော။ (၂၈၈)
- ၁၅။ အနုဝိဇ္ဇာကေန အတ္တာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၆။ အနုဝိဇ္ဇာကေန ပရော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၇။ အနုဝိဇ္ဇာကေန စောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၈။ အနုဝိဇ္ဇာကေန စုဒ္ဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၉။ အနုဝိဇ္ဇာကေန အဓမ္မစောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၀။ အနုဝိဇ္ဇာကေန အဓမ္မစုဒ္ဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၅၃

- ၂၁။ အနုဝိဇ္ဇာနော ဓမ္မစောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၂။ အနုဝိဇ္ဇာနော ဓမ္မစုဒ္ဓိတကော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၃။ အနုဝိဇ္ဇာနော မန္တော ဟာသေတဗ္ဗော (။)
- ၂၄။ အနုဝိဇ္ဇာနော ဘိရု အဿာသေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၅။ အနုဝိဇ္ဇာနော စဏ္ဍော နိသေတေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၆။ အနုဝိဇ္ဇာနော အသုစိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ (။)
- ၂၇။ အနုဝိဇ္ဇာနော န ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆဗ္ဗံ။ (။)
- ၂၈။ အနုဝိဇ္ဇာနော န ဒေါသာဂတိ ဂစ္ဆဗ္ဗံ။ (။)
- ၂၉။ အနုဝိဇ္ဇာနော န မောဟာဂတိ ဂစ္ဆဗ္ဗံ။ (။)
- ၃၀။ အနုဝိဇ္ဇာနော န ဘယာဂတိ ဂစ္ဆဗ္ဗံ။ (။)

* * * * *

(အန္တ) ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ မာန-အန္တ၊ စဉ်-သော်ပ၊ ကြောင့်ပ နက်သုံးဖြာ။
- ၂။ အန္တအတွက်၊ ကတ္တားနက်၊ (၃)နက် မာနမှာ။
- ၃။ သော-ကံ-ကတ္တား၊ နက်သုံးပါး၊ ဟောငြား မာနဟာ။
- ၄။ ကံဟော မာန၊ ရံခါပ၊ ပြောင်းရ အန္တသီ။
- ၅။ မာန-အန္တ၊ ဆုံးပုဒ်က၊ တူရ ရ ပုဒ်နှင့်။
- ၆။ လိင်တူ ဝုဏ်တူ၊ ဝိဘတ်တူ၊ ရတူ တူ (၄) ဆင့်။
- ၁။ အနုမောဒေန္တော ဝါစံ ဘိန္ဒုတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၇)
- ၂။ ပါရာမိကံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော။ (၂၉၉)
- ၃။ အဓမ္မံ “အဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တော န ဘယာဂတိ ဂစ္ဆတိ။ (၂၉၆)
- ၄။ ဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တော န ဘယာဂတိ ဂစ္ဆတိ။ (။)
- ၅။ ဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တော ပဿာဒနိယေ ဌာနေ ပဿာဒေတိ။ (၂၉၇)
- ၆။ တဿ အဝဇာနန္တော အဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေတိ။ (။)
- ၇။ ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆန္တော ခေတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ (၂၉၃)
- ၈။ ဝိဝါဒါမိကရဏံ ဥက္ကောဋ္ဌေန္တော ဒွေ သမထေ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ။ (၂၆၄)

- ၉။ အတ္တိ သစ္စံ ဘဏန္တော ဂရုကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ မုသာ ဘဏန္တော လဟကံ။ (၂၁၂)
- ၁၀။ အတ္တိ မုသာ ဘဏန္တော ဂရုကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ သစ္စံ ဘဏန္တော လဟကံ။ (၂)
- ၁၁။ အတ္တာပတ္တိ နိက္ခမန္တော အာပဇ္ဇတိ၊ နော ပဝိသန္တော။ (၂)
- ၁၂။ အတ္တာပတ္တိ ပဝိသန္တော အာပဇ္ဇတိ၊ နော နိက္ခမန္တော။ (၂)
- ၁၃။ အတ္တာပတ္တိ အာဒိယန္တော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၁၄။ စီဝရသင်္ကမနီယံ ဓာရေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၃၃)
- ၁၅။ ဓမ္မိကံ စီဝရဝိဘင်္ဂံ ပဋိဗ္ဗာဟေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၃၃)
- ၁၆။ ဓမ္မိကံ ကထိနဒ္ဒါရံ ပဋိဗ္ဗာဟေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါနာ၊ ၁၃၃)
- ၁၇။ နဂါ နဟာယန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၁၈။ သုတ္တံ ကန္တန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၁၉။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ ကရောန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၂၀။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ပရိယာပုဏန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၂၁။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ဝါစေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၂၂။ ဂမ္ဘိနိ ဝုဠာပေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၃၇)
- ၂၃။ ဝါယန္တိ ဝုဠာပေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၂၄။ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၃၉)
- ၂၅။ ယာနေန ယာယန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၃၆)
- ၂၆။ ဘိက္ခု အက္ခောသန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၂၇။ ကုလံ မစ္ဆရာယန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၄၀)
- ၂၈။ အသံကမ္ပိကာ ဂါမံ ပဝိသန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၄၀)
- ၂၉။ သပ္ပိ ဝိညာပေတွာ ဘုဇ္ဇန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၂)
- ၃၀။ စောရိ ဝုဠာပေန္တိ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (၁၂၈)

(မာန)ပစ္စည်းပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ ပါရာမိကေန စောဒိယမာနော သံဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပန္နော ပဋိဇာနာတိ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၂၆)
- ၂။ သစေ ပနပါလိ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဝေံ ဇာနာတိ။ (၃၃၁)
- ၃။ အနုဝိဇ္ဇကော အနုဝိဇ္ဇမာနော သတ္တု စေဝ သာသနကရော ဟောတိ။
(၂၈၈)
- ၄။ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော အာကင်္ခမာနော သံယော
တဇ္ဇနိယကမ္ဘံ ကရေယျ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၉)
- ၅။ ဥပေတိ ဓမ္မံ ပရိပုစ္ဆမာနော။ (၃၇၂)
- ၆။ အာယသ္မာ ဆန္နော ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော ဘဏိ။ (၃၇)
- ၇။ အာယသ္မာ ဆန္နော သံဃမဇ္ဈေ အာပတ္တိယာ အနုယုတ္တိယမာနော
အညေနဉံ ပဋိစရိ။ (၂၄)
- ၇။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အညတရိဿာ ပရိဗ္ဗာမိကာယ ဧကံ မညမာနော
ဇွေ ပူဝေ အဒါသိ။ (၃၀)

* * * * *

(န) ပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ သမ္ဗုခါဝိနယော န ကေနစိ သမ္ပတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၀၂)
- ၂။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ကမ္ဘံ န ဥပေတိ။ (၂၃၀)
- ၃။ သယံ ဝါ ကမ္ဘံ န ကရောတိ။ (။)
- ၄။ ပရံ ဝါ န အဇ္ဈေသတိ။ (။)
- ၅။ ဆန္တံ ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဝါ န ဒေတိ။ (။)
- ၆။ ကယိရမာနေ ကမ္မေ နပ္ပဋိက္ကောသတိ။ (၂၃၀)
- ၇။ နဝ စိဝရာနိ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ။ (၂၄၅)
- ၈။ အတ္တနော ဘာသပရိယန္တံ န ဥဂ္ဂဏှာတိ။ (၂၃၁)
- ၉။ ပရဿ ဘာသပရိယန္တံ န ဥဂ္ဂဏှာတိ။ (။)
- ၁၀။ အနိယတော န နိယတော။ (၂၆၁)
- ၁၁။ အစ္စယော တေန သမော နတ္ထိ။ (။)

၅၆

သာမဏေကျော်

- ၁၂။ သံဝါသောပိ တဟိ နတ္ထိ။ (။)
- ၁၃။ သိက္ခာ တောဒိသိ နတ္ထိ။ (၂၆၂)
- ၁၄။ ဝေ တံ နာတိဝဿတိ။ (၂၆၃)
- ၁၅။ လဟုကာရုကံ န ဇာနာတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၈၅)
- ၁၆။ န စ သိက္ခာယ ဂါရဝေါ။ (၂၈၄)
- ၁၇။ န စ အာမိသံ နိဿာယ၊ န စ နိဿာယ ပုဂ္ဂလံ။ (။)
- ၁၈။ န ဆန္ဒာဂတိ (ဒေါသာဂတိ၊ မောဟာဂတိ၊ ဘယာဂတိ) ဂန္တဗ္ဗံ။ (၂၈၈)
- ၁၉။ ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ။ (၂၈၉)
- ၂၀။ န ဆန္ဒာဂတိ (ဒေါသာဂတိ၊ မောဟာဂတိ၊ ဘယာဂတိ) ဂန္တဗ္ဗံ။ (၂၉၀)
- ၂၁။ သမ္ပတ္တံ ဓမ္မတော ဝိနယတော ပရိဟာပေတဗ္ဗံ။ (။)
- ၂၂။ အယံ န ပက္ခဝါ န ဉာတိမာ။ (၂၉၇)
- ၁၃။ ဒိဋ္ဌံ (သုတံ၊ မုတံ) ပဋိစ္စ န ဥပေတိ။ (၂၀၀)
- ၂၄။ တယော ကထိနတ္ထာရာ န ရဟန္တိ။ (၂၀၇)
- ၂၅။ န သံဃော (ဂဏော) ကထိနံ အတ္ထရတိ။ (၃၀၉)
- ၂၆။ န သံဃော (ဂဏော) ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ။ (၃၁၀)
- ၂၇။ သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော၊ နာပိ ဆန္ဒာရဟော။ (၃၈၄)
- ၂၈။ န ဇီဝတိ၊ န မတော၊ န ပရိနိဗ္ဗုတော။ (၃၇၃)
- ၂၉။ ဆိဒ္ဓံ တသ္မိံ ယဝေ နတ္ထိ။ (၃၇၅)
- ၃၀။ ဣတ္ထိံ ဟနေ န မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ၊ န ပိတရံ ဟနေ။ (၃၇၆)

* * * * *

အမေးဝါကျများ

- ၁။ ကော တတ္ထ ဝိနယော (အဘိဝိနယော)။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁)
- ၂။ ကိံ တတ္ထ ပါတိမောက္ခံ (အဓိပါတိမောက္ခံ) (။)
- ၃။ ကာ ဝိပတ္တိ။ (။)
- ၄။ ကာ သမ္ပတ္တိ။ (။)
- ၅။ ကာ ပဋိပတ္တိ။ (။)
- ၆။ ကေ သိက္ခန္တိ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၄၇

- ၇။ ကေ သိက္ခိတသိက္ခာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁)
- ၈။ ကတ္ထ ဌိတံ။ (။)
- ၉။ ကေ ဓာရေန္တိ။ (။)
- ၁၀။ ကဿ ဝစနံ။ (။)
- ၁၁။ ကေနာဘတံ။ (။)
- ၁၂။ ဥပေါသထကမ္မဿ ကော အာဒိ။ (၂၅၁)
- ၁၃။ ကိ မဇ္ဈေ (။)
- ၁၄။ ကိ ပရိယောသာနံ။ (။)
- ၁၅။ ကိ တေ ဒိဋ္ဌံ (သုတံ) (၂၉၉)
- ၁၆။ ကိန္တိ တေ ဒိဋ္ဌံ (သုတံ) (၂၉၉)
- ၁၇။ ကဒါ တေ ဒိဋ္ဌံ (သုတံ) (၂၉၉)
- ၁၈။ ကတ္ထ တေ ဒိဋ္ဌံ (သုတံ) (၂၉၉)
- ၁၉။ ကိ ပရိသင်္ကသိ။ (။)
- ၂၀။ ကိန္တိ ပရိသင်္ကသိ။ (။)
- ၂၁။ ကဒါ ပရိသင်္ကသိ။ (။)
- ၂၂။ ကတ္ထ ပရိသင်္ကသိ။ (။)
- ၂၃။ ကထံ ပါရာမိကော သိယာ။ (၃၇၃)
- ၂၄။ ကေနဿ ဟောတိ အာပတ္တိ။ (၃၇၈)
- ၂၅။ အထ ကော နာမ သော ဓမ္မော။ (။)
- ၂၆။ ဥပေါသထော ကိမတ္တာယ။ (၂၈၃)
- ၂၇။ ကတ္ထ စ တုံ အဟောသိ။ (၂၉၉)
- ၂၈။ ကတ္ထ စာယံ ဘိက္ခု အဟောသိ။ (။)
- ၂၉။ ကိဉ္စ တုံ ကရောသိ။ (။)
- ၃၀။ ကိဉ္စာယံ ဘိက္ခု ကရောတိ။ (။)

* * * * *

(ကတိ) သဒ္ဓါပါတဲ့ ပါကျများ

- ၁။ မေထုန် ခန့် ပဋိသေဝနပစ္စယာ ကတိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ (ပရိဝါ နာ၊ ၉၄)
- ၂။ သာ အာပတ္တိ ကတိ ဝိပတ္တိယော ဘဇေတိ။ (။)
- ၃။ ကဘိဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ။ (။)
- ၄။ ကတိဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၅။ ကတိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ။ (၉၆)
- ၆။ ကတိ သမထာ။ (၁၈၅)
- ၇။ ကတိ ဌာနာနိ။ ၁၈၃)
- ၈။ ကတိ ဝတ္ထုနိ။ (။)
- ၉။ ကတိ ဘူမိယော။ (။)
- ၁၀။ ကတိ ဟေတု။ (။)
- ၁၁။ ကတိ မူလာနိ။ (။)
- ၁၂။ ကတိဟာကာရေဟိ ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၃။ ကတိဟာကာရေဟိ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၁၄။ ကတိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ (။)
- ၁၅။ ကတိဟာကာရေဟိ ကိစ္စံ ဇာယတိ။ (။)
- ၁၆။ ကတိ ဆေဒနကာနိ (ဆေဒနကာနိ၊ ဥဒ္ဓါလနကာနိ၊ အနုညပါမိတ္တိယာနိ၊ ပရမာနိ) (၂၅၈)
- ၁၇။ ကတိ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယော (သာမီစိယော) (၂၅၈)
- ၁၈။ ကတိနံ ဘေသန္တံ ဟောတိ၊ ကထိနံ ထုလ္လစ္စယံ။ (၃၆၈)
- ၁၉။ ကတိဟိ သံယော ဘိဇ္ဇတိ။ (။)
- ၂၀။ ကတိနံ ဝိနိစ္ဆယော ဟောတိ။ (၃၆၇)
- ၂၁။ ကတိ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ။ (၃၇၀)
- ၂၂။ ကတိ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာ။ (၃၇၁)
- ၂၃။ ကတိ ကမ္မသမ္ပတ္တိယော ဝုတ္တာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၇၁)
- ၂၄။ ကတိ ပါရာဇိကာ ဝုတ္တာ။ (။)
- ၂၅။ ကတိ သံဃာဒိသေသော ဝုတ္တာ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၅၉

- ၂၆။ ကတိ အနိယတာ ဝုတ္တာ။ (။)
- ၂၇။ ကတိ နိဿဂ္ဂိယာ ဝုတ္တာ။ (။)
- ၂၈။ ကတိ ပါစိတ္တိယာ ဝုတ္တာ။ (။)
- ၂၉။ ကတိ ပါဠိဒေသနိယာ ဝုတ္တာ။ (။)
- ၃၀။ ကတိ သေခိယာ ဝုတ္တာ။ (။)

* * * * *

(သစေ) ပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ (သစေ) ရှိရာ၊ နောက်ဝါကျ၊ ထည့်ပါ ဝေံ သတိ။
- ၂။ (သစေ) နက်က၊ ကြံစည်ပ၊ ပေးရ (အကယ်၍)။
- ၃။ ဝါကျအစ၊ (သစေ) က၊ ရှိရ အမြဲသာ။
- ၁။ သစေ ဥဘော အတ္တပစ္စတ္တိကာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဘိန္ဒပ္ပိ ဝတ္ထု အာရောဓာ ပေတဗ္ဗံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၈၇)
- ၂။ သစေ အာဟံသု “ဥဘောပိ တုဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ”တိ၊ သံဃေန တံ အဓိကရဏံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတဗ္ဗံ။ (။)
- ၃။ သစေ အလဇ္ဈဿန္တာ ဟောတိ ပရိသာ၊ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဂူပသမေတဗ္ဗံ။ (။)
- ၄။ သစေ ဗာလုဿန္တာ ဟောတိ ပရိသာ၊ ဝိနယဓော ပရိယေသိတဗ္ဗော။ (။)
- ၅။ သစေ ဥပါလိ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဝေံ ဇာနာတိ။ (၃၃၁)
- ၆။ သစေ မေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမ္ပဒေဝ ဗျာကရိဿတိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ (၃၂၇)
- ၇။ သစေ ဥပါလိ သံဃော သမဂ္ဂကရဏီယာနိ ကမ္မာနိ ကရောတိ။ (၃၁၈)
- ၈။ သစေ သံဃဿ ကထိနဒုဿံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ သံဃေန ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၈)
- ၉။ သစေ သံဃာဋီယာ ကထိနံ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ၊ ပေါရာဏိကာ သံဃာဋီ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ (၃၀၉)

၆၀

သာမဏေကျော်

- ၁၀။ သစေ ဥတ္တရာသင်္ဂေန် ကထိန် အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ၊
ပေါရာဏကော ဥတ္တရာသင်္ဂေန် ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗော။ (။)
- ၁၁။ သစေ အန္တရဝါသကေန ကထိန် အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ၊ ပေါရာ-
ဏကော အန္တရဝါသကော ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗော။ (။)

* * * * *

(စေ) ပါတဲ ဝါကျများ

- ၁။ (စေ)ဟု ရှေ့ပါ၊ နောက်ဝါကျ၊ ထည့်ပါ ဝေံ သတိ။
- ၂။ (စေ) အနက်က၊ ကြစည်ပြ၊ ပေးရ (အကယ်၍)။
- ၃။ တစ်ပုဒ်နောက်မှာ၊ (စေ) ရှိပါ၊ အဲဒါ သိကြရာ။
- ၁။ နော စေ ဥပါလိ ဘိက္ခုနော ဥဘယာနိ ပါတိမောက္ခာနိ ဝိတ္ထာရေန
သ္မာဂတာနိ ဟောန္တိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၃၀)
- ၂။ နော စေ ဥပါလိ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ စိတ္တံ ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ
သဗြဟ္မစာရီသု။ (၃၂၉)
- ၃။ နော စေ ဥပါလိ ဘိက္ခု ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော ဟောတိ။ (။)
- ၄။ နော စေ ဥပါလိ ဘိက္ခု ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရော ဟောတိ။ (။)
- ၅။ နော စေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမ္မဒေဝ ဗျာကရိဿတိ၊ အဟမဿ သမ္မဒေဝ
ဗျာကရိဿာမိ။ (၃၂၇)
- ၆။ တတြိ စေ ဥပါလိ ဘိက္ခုနော နက္ခမတိ။ (၃၁၈)
- ၇။ သမ္မာ စေ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန်၊ တဋ္ဌေ နိဿိမဋ္ဌော အနုမောဒတိ၊
ဝေဓိ အနတ္တတံ ဟောတိ ကထိန်။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၀၃)
- ၈။ သမ္မာ စေ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန်၊ တဋ္ဌေ သိမဋ္ဌော အနုမောဒတိ၊
ဝေဓိ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိန်။ (။)
- ၉။ သော စေ ဝေံ ဝဒေယျ။ (၂၉၈၊ ၂၈၁)
- ၁၀။ ယော စေ အရညေ ဝိဟရန္တော၊ သာသင်္ဂေံ သဘယာနကေ။
အဝိဒိတံ တဟိ ဘုဋ္ဌေ၊ “ဂါရယ”န္တိ ပဝုစ္စတိ။ (၂၆၂)
- ၁၁။ ဝေဇ္ဇပဋ္ဌေ တုမေ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပဿေယျာထ။
(၁၆၅)

(ယ၊ တ) ပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ (ယ)ပါလေရာ၊ (တ)လည်း ပါ၊ မပါ ထည့်ရသည်။
- ၂။ (တ) ပါလေရာ၊ (ယ)လည်း ပါ၊ မပါ ထည့်ရသည်။
- ၃။ (ယ)ကို ခေါ်ရ၊ အနိယမ၊ (တ)က နိယမ မည်။
- ၁။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟိယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၄)
- ၂။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ (၂၉၆)
- ၃။ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ တေ အနာဂတာ (အာဂတာ) ဟောန္တိ။
(၃၈၁)
- ၄။ ယဿ သံယော ကမ္မံ ကရေတိ၊ သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော။ (။)
- ၅။ ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ၊ သော ဘိက္ခု အရဟာ။ (၁၇၈)
- ၆။ ယော သော ဘိက္ခု သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဟောတိ၊ သော သံဃေ ဝိဝါဒံ
ဇနေတိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၆၆)
- ၇။ ယော သော ဘိက္ခု သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဟောတိ၊ သော သံဃေ
အနုဝါဒံ ဇနေတိ။ (။)
- ၈။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဗာလာ ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ၊ ယော စ
အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ။ (၂၁၅)
- ၉။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဏ္ဍိတာ ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ၊ ယော စ
အာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ (။)
- ၁၀။ ယေ ဘဂ္ဂေသု (သက္ကေသု) ပညတ္တာ၊ တေ သုဏောဟိ ယထာတထံ။
(၂၅၇)
- ၁၁။ ယေ ဝေသာလိယံ (ရာဇေဟေ၊ သာဝတ္ထိယံ၊ အာဠပိယံ၊ ကောသမ္ဘိယံ)
ပညတ္တာ၊ တေ သုဏောဟိ ယထာတထံ။ (၂၅၉)
- ၁၂။ ယေ ဂရုကာ တေ ဒုဠုလ္လာ။ (၂၅၇)
- ၁၃။ ယေ ဒုဠုလ္လာ၊ သာ သီလဝိပတ္တိ။ (။)
- ၁၄။ ပါရာမိကန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။ (၂၆၁)

၆၂

သာမဏေကျော်

- ၁၅။ သံဃာဒိသေသောတိ (အနိယတောတိ၊ ထုလ္လုစ္စယန္တိ၊ နိဿဂ္ဂိယန္တိ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ၊ ပါဋိဒေသနိယန္တိ၊ ဒုက္ကန္တန္တိ၊ ဒုဟ္ဘသိတန္တိ၊ သေခိယန္တိ) ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ။ (၂၆၁၊ ၂)
- ၁၆။ ယော စာယံ ဝေဝါဒီ ဝေဒိဋ္ဌိ “နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော”တိ၊ သော ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတိ။ (၂၂၂)
- ၁၇။ ယံ သံဃသုဋ္ဌ၊ တံ သံဃဇာသု။ (၂၅၃)
- ၁၈။ ယံ သံဃဇာသု၊ တံ ဒုမ္မင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ။ (။)
- ၁၉။ ယံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တံ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ။ (။)
- ၂၀။ အထ ကော နာမ သော ဓမ္မော၊ ယေန တုဋ္ဌော ဂရဟိယော။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၇၈)
- ၂၁။ အထ ကော နာမ သော ဓမ္မော၊ ယေန ကုဒ္ဒေါ ပသံသိယော။ (။)

* * * * *

(ဝါ) သဒ္ဓါပါတဲ ဝါကျများ

- ၁။ ဘစ်ဓုဓု ခ၊ ဝိကပ္ပ၊ နာမ (သော်လည်း) ပေး။
- ၂။ တစ်ဓုဓု ခ၊ ဝိကပ္ပ၊ ကြိယ (မူလည်း) ပေး။
- ၃။ အကုန်လုံး ခ၊ သမုစ္စယ၊ နက်က (၎င်း) ပေး။
- ၄။ သီးသီး ခံခါ၊ ကုန် ခံခါ၊ နက်မှာ (မူလည်း) ပေး။
- ၅။ အနိယမ၊ ဖြစ်လေက၊ နက်က ထိုတိုင်းပေး။
- ၁။ နိဟာကာရေဟိ ဝိဝေတိ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဝါ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဝါ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၈၃)
- ၂။ နိဟာကာရေဟိ အနုဝေတိ ဝတ္ထုတော ဝါ အာပတ္တိတော ဝါ။ (၁၈၄)
- ၃။ နိဟာကာရေဟိ ကိစ္စံ ဇာယတိ ဉတ္တိတော ဝါ အပလောကနတော ဝါ။ (၂၂)
- ၄။ သာမံ ဝါ ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော၊ ပရော ဝါ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော။ (၃၁၈)
- ၅။ ဒွေ ပဋိက္ခောသာ ကာယေန ဝါ ပဋိက္ခောသတိ၊ ဝါစာယ ဝါ ပဋိက္ခောသတိ။ (၂၁၄)
- ၆။ ဒွေ ပဋိညာ ကာယေန ဝါ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝါစာယ ဝါ ပဋိဇာနာတိ။ (၂၂)
- ၇။ ဒွေ ပဋိက္ခေပါ ကာယေန ဝါ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဝါစာယ ဝါ ပဋိက္ခိပတိ။ (၂၂)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၆၃

- ၈။ ခွေ ပတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝါစယ ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ။
(။)
- ၉။ ခွေ စိဝရဿ အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝါစယ ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ။
(။)
- ၁၀။ ခွေ စောဒနာ ကာယေန ဝါ စောဒေတိ၊ ဝါစယ ဝါ စောဒေတိ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၄)
- ၁၁။ ဒွိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ ကာယေန ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစယ
ဝါ အာပဇ္ဇတိ။ (၂၁၅)
- ၁၂။ ဒွိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတိ ကာယေန ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝါစယ
ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ။ (။)
- ၁၃။ ဒွိဟာကာရေဟိ ပေသုညံ ဟောတိ ဝိယကမျဿ ဝါ ဘောဒါဗိပ္ပာယဿ
ဝါ။ (။)
- ၁၄။ ဒွိဟာကာရေဟိ ဂဏဘောဇနံ ပသဝတိ နိမန္တနတော ဝါ ဝိညတ္တိတော
ဝါ။ (။)
- ၁၅။ အညံ ဝါ တာဒိသိကံ၊ တတော ဝါ ပါဝိဋ္ဌတရံ။ (၂၂၁)
- ၁၆။ သံယော ဝါ ဘိန္နော ဟောတိ။ သံယံ ဝါ ဘိန္နိတုကာမော ဟောန္တိ၊
ဝီရိတန္တရာယော ဝါ ဟောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော ဝါ ဟောတိ။
(၂၂၇)
- ၁၇။ သယံ ဝါ ကမ္မံ ကရေတိ၊ ပရံ ဝါ အဇ္ဈေသတိ။ (၂၃၀)
- ၁၈။ ဆန္တံ ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ ဒေတိ။ (။)
- ၁၉။ ပဉ္စဝသော ဝါ အတိရေကပဉ္စဝသော ဝါ။ (၂၃၄)
- ၂၀။ ပဉ္စဝသော ဝါ အတိရေကပဉ္စဝသော ဝါ။ (။)
- ၂၁။ ပဋိဗလော ဟောတိ အန္တေဝါသိ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရီ ဝါ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ
ဝါ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ။ (၂၃၈)
- ၂၂။ ဒသဝသော ဝါ အတိရေကဒသဝသော ဝါ။ (။)
- ၂၃။ ယံ တေ သော ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေတိ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ၊
တံ တံ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ။ (၁၀၁)
- ၂၄။ တုမေ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပဿေယျာထ။ (၁၆၅)

၆၄

သာမထောကျော်

- ၂၅။ ဩမဒ္ဒိတွာ သံယေန ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ ကာတဗ္ဗာ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၃၃၆)
- ၂၆။ ဂမိကော ဝါ ဟောတိ၊ ဂိလာနော ဝါ။ (၃၄၁)
- ၂၇။ နိဿဂ္ဂိယေန ဒိယျမာနံ ကာယေန ဝါ ကာယပ္ပဋိပ္ပဒ္ဓေန ဝါ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ (ပဋိဂ္ဂဟိတံ) (၃၂၅)
- ၂၈။ သမဂ္ဂေါ ဝါ နံ သံယော ဥက္ခိတ္တံ ဩသာရေတိ ဒဿနေ ဝါ ပဋိကမ္မေ ဝါ ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဝါ။ (၂၁၃)
- ၂၉။ ဒွိဟာကာရေတိ သံယော ဘိဇ္ဇတိ ကမ္မေန ဝါ သလာကဂ္ဂါဟေန ဝါ။ (၂၁၃)
- ၃၀။ အဓိကရဏန္တိ ဝါ သမထောတိ ဝါ ဣမေ ဓမ္မာ သံသဋ္ဌာ၊ ဥဒါဟု ဝိသံသဋ္ဌာ။ (၁၉၅)

* * * * *

(စေ၊ ၈) ပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ ကာရက-တစ်ပါး၊ ကြိယာ-များ၊ မှတ်သား ကြိယာသမုစွည်း။
- ၂။ ကြိယာ-တစ်ပါး၊ ကာရက-များ၊ မှတ်သား ကာရကသမုစွည်း။
- ၃။ ကြိယာ ကွဲပြား၊ ကတ္တား ပြား၊ မှတ်သား ဝါကျသမုစွည်း။
- ၄။ ရွေ့ဝါကျမှာ၊ (၈) မပါ၊ နောက်ပါ အနွာစည်း။
- ၁။ ဝတ္ထု၊ စေ၊ ဆာဒေတိ အာပတ္တိဉ္စ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၁၈)
- ၂။ အတ္တာပတ္တိ ဗာလော စေ၊ အာပတ္တိ ပဏ္ဍိတော စ။ (၂)
- ၃။ အတ္တာပတ္တိ ကာဠေ စေ၊ အာပတ္တိ ဇုဏှေ စ။ (၂)
- ၄။ အတ္တိ ကာဠေ စေ၊ ကပ္ပတိ ဇုဏှေ စ။ (၂)
- ၅။ ပါပသမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေ၊ သုယုန္တိ စ။ (၂၂၀)
- ၆။ အတ္တိ ပုဂ္ဂလော အဘိဝါဒနာရဟော စေ၊ ပစ္စုပ္ပန်နာရဟော စ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၂၇)
- ၇။ အတ္တိ ပုဂ္ဂလော အာသနာရဟော စေ၊ အဘိဝါဒနာရဟော စ။ (၂)
- ၈။ အတ္တာပတ္တိ ကာလေ စေ၊ အာပတ္တိ ဝိကာလေ စ။ (၂)
- ၉။ အတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ စေ၊ ကပ္ပတိ ဝိကာလေ စ။ (၂)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၆၅

- ၁၀။ အတ္တာပတ္တိ ပစ္စန္တိမေသု စေဝ ဇနပဒေသု အာပဇ္ဇတိ မဇ္ဈိမေသု စ။ (။)
- ၁၁။ အတ္တာပတ္တိ အန္တောသီမာယ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဗဟိသီမာယ စ။ (။)
- ၁၂။ အတ္တာပတ္တိ ဂါမေ စေဝ အာပဇ္ဇတိ အရညေ စ။ (။)
- ၁၃။ ပေမဗ္ဗ ဂါရဝဉ္ဇ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ပါဒါ ဝန္တိတဗ္ဗာ။ (၂၅၈)
- ၁၄။ သေက္ခာ စ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာ စ သိက္ခန္တိ။ (၂)
- ၁၅။ အလန္တိ စ ဟောတိ ဗာလော စ၊ အပကတတ္တော စ။ (၃၄၁)
- ၁၆။ ဝေံ ခေါ ဥပါလိ သံဃရာဇိ စေဝ ဟောတိ သံဃဘောဒေါ စ။ (၃၅၀)
- ၁၇။ ဣတ္ထိ စ အဗ္ဗန္တရေ သိယာ၊ ဘိက္ခု စ ဗဟိဒ္ဓါ သိယာ။ (၃၇၅)
- ၁၈။ န ဥဿာဒေတာ စ ဟောတိ၊ န အပဿာဒေတာ စ။ (၃၁၉)
- ၁၉။ ဥဿိတမန္တိ စ ဟောတိ၊ နိဿိတဇ္ဇိ စ၊ န စ ဘာသာနသန္တိကုသလော ဟောတိ။ (၃၁၈)
- ၂၀။ ဩမဒ္ဒကာရကော စ ဟောတိ။ ဝတ္တေသု သိက္ခာယ စ န ပရိပူရကာရိ။ (၃၁၈)
- ၂၁။ ဆ အာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌန္တိ။ (၂၃၇)
- ၂၂။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ။ (၁၉၅)
- ၂၃။ အနုဝါဒါဓိကရဏံ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ အပ္ပဉ္စ ဝိနယေန စ တဿပါပိယသိကာယ စ။ (။)
- ၂၄။ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ တိဏဝတ္တာရဏေန စ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၁၉၅)
- ၂၅။ ဣဓ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ။ (၁၆၇)
- ၂၆။ ဒွေ စီဝရာနိ ဂဟပတိကဉ္စ ပံသုကူလဉ္စ။ (၂၁၄)
- ၂၇။ ဒွေ အက္ခောသာ ဟိနော စ အက္ခောသော ဥက္ကဋ္ဌော စ အက္ခောသော။ (၂၁၅)
- ၂၈။ ဒွေ အနာဒရိယာနိ ပုဂ္ဂလာနာဒရိယဉ္စ ဓမ္မာနာဒရိယဉ္စ။ (။)
- ၂၉။ ဒွေ လောဏာနိ ဇာတိယဉ္စ ကာရိယဉ္စ။ (။)

၃၀။ ဒွေ ပရိဘောဂါ အပ္ပန္နရပရိဘောဂေါ စ ဗာဟိရပရိဘောဂေါ စ။ (။)

* * * * *

(ပိ၊ အပိ) ပါတွဲ ဝါကျများ

- ၁။ ဝါကျချင်းပ၊ ပေါင်းစည်းက၊ ဝါကျသမုစွည်း။
- ၂။ နောက်မှာ ပိပါ၊ ရှေ့-မပါ၊ ပေါင်းရာ အခွာစည်း။
- ၁။ နာမ်ပုဒ်ချင်းပ၊ ပေါင်းစည်းက၊ ကာရကသမုစွည်း။
- ၂။ ကြိယာချင်းပ၊ ပေါင်းစည်းက၊ ကြိယသမုစွည်း။
- ၁။ ကေမ္မိ ဇာတိ ဒွေပိ ဇာတိယော တိသောပိ (စတသောပိ၊ ပဉ္စပိ၊ ဒသပိ၊ ဝိသမ္ဘိ၊ တိသမ္ဘိ၊ စတ္တာလိသမ္ဘိ၊ ပညာသမ္ဘိ) ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ဘိ ဇာတိသဟသမ္ဘိ ဇာတိသတသဟသမ္ဘိ အနေကေပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၄၁)
- ၂။ ဝေမ္ဘိ ခေါ ဥပါလိ သံဃရာဇိ ဟောတိ နော စ သံဃဘောဒေါ။ (၃၄၉)
- ၃။ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု ဥဿကီတပရိသကီတော ဟောတိ ပါပဘိက္ခုတိ အကုပ္ပဓမ္မောပိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၀)
- ၄။ အပရေပိ ပဉ္စာနိသံသာ သမ္မုဇ္ဇနိယာ။ (၂၃၁)
- ၅။ အပရာနိပိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ။ (၂၂၆)
- ၆။ သော သတ္တရိပိ (ဓမ္မေပိ၊ သံဃေပိ) အဂါရဝေါ ဟောတိ။ (၁၆၅)
- ၇။ အပရာနိပိ ဒွေ လောဏာနိ။ (၂၁၅)
- ၈။ သံဝါသောပိ တဟိ နတ္ထိ။ (၂၆၁)
- ၉။ မာတာပိ ပုတ္တေန ဝိဝဒတိ။ (၂၇၆)
- ၁၀။ ပုတ္တောပိ မာတရာ ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၁။ ပိတာပိ ပုတ္တေန ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၂။ ပုတ္တောပိ ပိတရာ ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၃။ ဘာတာပိ ဘာတရာ ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၄။ ဘာတာပိ ဘဂိနိယာ ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၅။ ဘဂိနိပိ ဘာတရာ ဝိဝဒတိ။ (။)

ပရိဝါအတွက် ပါဠိသိက္ခာ

၆၇

- ၁၆။ သဟာယောပိ သဟာယေန ဝိဝဒတိ။ (။)
- ၁၇။ ပုတ္တောပိ မာတရံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၁၈။ မာတာပိ ပုတ္တံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၁၉။ ပိတာပိ ပုတ္တံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၀။ ပုတ္တောပိ ပိတရံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၁။ ဘာတာပိ ဘာတရံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၂။ ဘာတာပိ ဘဂိနီ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၃။ ဘဂိနီပိ ဘာတရံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၄။ သဟာယောပိ သဟာယံ အနုဝဒတိ။ (။)
- ၂၅။ သစ္စံ အဟမ္မိ ဇာနဓိ။ (၂၈၀)
- ၂၆။ အာဇီဝေနပိ စောဒေတိ။ (ပရိဝါ၊ နှာ၊ ၂၈၀)
- ၂၇။ ပေမေ ဝါ သတိ ဒေါသေ ဝါ ဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဒေါသာပိ ဂစ္ဆေယျ၊
မောဟာပိ (ဘယာပိ) ဂစ္ဆေယျ။ (၂၈၇)
- ၂၈။ သရဏဂမနမ္ပိ န တဿ အတ္ထိ။ (၃၇၆)
- ၂၉။ န စာပိ သော ပရံ မရဏာယ စေတယိ။ (၃၇၇)
- ၃၀။ န စာပိ သံဃေန သမ္ပုတိ ဒိန္နာ။ (။)

* * * * *

အပိစ-သို့သော်လည်း

- ၁။ အပိ စ ပိဝါဒိကရဏပစ္စယာ စတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇယန္တိ။ (ပရိဝါ၊
နှာ၊ ၂၀၂)
- ၂။ အပိ စ အနုဝါဒိကရဏပစ္စယာ စတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇယန္တိ။
(၂၀၃)
- ၃။ အပိ စ အာပတ္တာဓိကရဏပစ္စယာ စတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇယန္တိ။
(။)
- ၄။ အပိ စ ကိစ္စာဓိကရဏပစ္စယာ စတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇယန္တိ။
(၂၀၄)

* * * * *

အပိစ-စင်စစ်ကား

- ၁။ အပိ စ အပိစ္ဆညေဝ နိဿာယ အာရညိကော ဟောတိ။
(ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၃၃)
- ၂။ အပိ စ သုတေန စောဒေမိ။ (၂၈၁)
- ၃။ အပိ စ ပရိသင်္ကာယ စောဒေမိ။ (၂၈၂)
- ၄။ အပိ စ သုတေန ပဝါရဏံ ဌပေမိ။ (၂၉၉)
- ၅။ အပိ စ ပရိသင်္ကာယ ပဝါရဏံ ဌပေမိ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၉၉)
- ၆။ အပိ စ ကမ္မာရဟော။ (၃၈၄)

* * * * *

ဝိစ္စာပုဒ်ပါတဲ့ ဝါကျများ

- ၁။ ပဒေ ပဒေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၆၂)
- ၂။ ပဟာရေ ပဟာရေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (။)
- ၃။ အာရာပထေ အာရာပထေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၄)
- ၄။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၆၅)
- ၅။ တဟံ တဟံ သြလောကေန္တော အန္တရဃရေ ဂစ္ဆန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပစ္စတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (၇၃)
- ၆။ တဟံ တဟံ သြလောကေန္တော အန္တရဃရေ နိဿိန္တော ဧကံ အာပတ္တိ အာပစ္စတိ၊ ဒုက္ကဋ်။ (၇၃)
- ၇။ ဥဇ္ဇဂ္ဂုဇ္ဇေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ (၁၃၅)
- ၈။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိ ပါဠိဒေသနီယဿ။ (၁၄၀)
- ၉။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ။ (၁၂၈)
- ၁၀။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ (။)

* * * * *

(မာ) ပါတဲ ဝါကျများ

- ၁။ မာ ပါပိစ္ဆာ ပက္ခံ နိဿာယ သံဃံ ဘိန္နေယျံ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၂၃)
- ၂။ မာ ဘဏ္ဍနံ (ကရိ)၊ မာ ကလဟံ (ကရိ)၊ မာ ဝိဂ္ဂဟံ (ကရိ)၊ မာ ဝိဝါဒံ (ကရိ)။ (၂၂၁)
- ၃။ မာ ခေါ တုရိတော အဘဏီ။ (ပရိဝါ၊ နာ၊ ၂၇၉)
- ၄။ မာ ခေါ စလ္လိကတော ဘဏီ။ (။)
- ၅။ မာ ခေါ ပဋိပံ ဇနယိ။ (။)
- ၆။ သဟသာ အဘဏီ။ (။)
- ၇။ သဟသာ ဝေါဟာရံ မာ ပဓာရေသိ။ (။)
- ၈။ မာ တုမေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ။ (၁၂၉)

သာမဏေကျော်

သာမဏေကျော် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်

လှော်ကားဥယျာဉ်အနီး

မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

နတ်တော်လဆန်း (၁၀)ရက်၊ ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊

(၁၈-၉-၂၀၁၀)

